

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 4 k. 10 sz.
Egy hónapra 3 k. 10 sz.

VIDÉKEN:
Egy évre 5 k. 10 sz.
Egy hónapra 4 k. 10 sz.

ÁRUKÉRTÉSEK:
6-hatvanpennsért egy sor 30 sz.
minden következőnél 10 szél.

Nyitóléc sora 40 szél.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, május 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Kormos és Soós.
A képviselőházi ülés.
Egyről-másról. Irta: Lux Terka.
Az ACSEV. közgyűlése.
Zavargók a szurony előtt.
A fogháza itélt képviselő.
A betegségyűlés pénztár becsülmélya.
Félemlé-pör.
Politikai érdekességek.
A románok aktivitásában.
A lottókirály adományai.
Statárium az ebekre.
Soós bírót letartóztatták.
Váltóhamisító tanító.
Botrány a Dalegyeletben.
A család detektívje szoknyában.

Kormos és Soós.

Arad, május 23.

A szomorú emlékü Kormos-ügy néhány nap múlva felelevenedik megint. A fegyelmi bíróság felkelti pihenéséből a kínos botrányt, s odateszi a falánk közvélemény elé, mely borzalmas gyönyörűséggel élőszködik majd néhány napig a legfelsőbb magyar bíróság szennyvizéből.

A kuriai bírák és főrendiházi tagokból alakult vegyes bíróság eljárását nem kívánjuk befolyásolni, amint hogy bizonyára nem is engedne utat befolyásnak, jöjjön az bárhonnét is, mindamellett foglalkoznunk kell a százalmas esettel, mert a fölvert hullámok messze tölcsaptak Kormos Adolf személyén, s az affér egy magas bírói testületnek képezi elintézetlen ügyét.

A magyar királyi Kuria igazságszolgáltatásunk alapköve. Innen erednek sarkalatos törvényeink, s ide vezet minden baja a magyar állampolgárnak. Millió

ember sorsa függ a Kuria ítélkező szavától. Anyagi és erkölcsi érdekünk oda van letéve. Amit jónak mond, az törvény, amit rossznak vél, az bűn.

Igazságszolgáltatásunk szent oltárát egy pap megszenteltetette. Odadobta magát eszközül egy emberbőrbe bujt fenekvadnak, aki véren szerzett aranyaival megejtette őt. Egy hiénalelkű aradi ügyvédnek vált ágensévé, aki százezreket örözött országos hírnévre került vasszekrényében, de az emberek elpusztítására használta fel a pénz hatalmát; aki peres ügyekben piacon vásárolta a tanukat, követeléseket gyártott hamis eskü útján, s ügynökei hálójába hurcolták a megszorult embert, hogy megfojtsa ott, mint a pecér a veszett ebet.

Szelle nélkül talán sohasem lett volna egy szenzációs fegyelmi tárgyalás központja Kormos Adolf. De ha már az lett, akkor a fegyelmi bíróság feladata lesz megmutatni, hogyan bűnhődik nálunk az igazságot osztó közhivatalnok, ha ára van nála az ítéletnek.

Kuriánk sokkal szilárdabb alapon képviseli a megközelíthetlenség, a tiszta forrásból fakadó ige szimbolumát, semhogy rombolást ne hagyna maga után a kísérlet, mely a fennforgó esetben elhallgatni, takargatni akarna csak egy szemernyit is abból a sártenygerből, melyet a Kormos-Szelle ügy hullatott a magyar igazságszolgáltatás országutjára.

Olyan intézményünkről van szó, mely évszázados tradíciókból épült fel. Becsüljük, tiszteljük, magunk fölé helyezzük. Személyes biztonságunk, vagyoni védelmünk legfőbb erőssége. Ennek szilárdságát egy magáról megfeledkezett bíró miatt

megingatni nem szabad. Messze kiható legyen a példa, melynek elrettentő ereje fényesre csiszolja a Kuria kicsorbult hírnevét.

Különös játéka a véletlennek, hogy közvetlenül a Kormos-ügy fegyelmi tárgyalása előtt egy másik bíró bűnös üzemeire is lesújtott a törvény keze. Soós Kálmán budapesti törvényszéki bírót hat rendbeli megvesztegettetés büntette miatt ma letartóztatta a vizsgálóbíró.

A társadalom, mely fegyelmi jogot nem gyakorol, csak a büntett kíséző körülményeit vizsgálja, bizonyára szemlélődés tárgyává teszi most, hogy milyen az életmódja egy magasabb rangú államtisztviselőnek, aminő egy bíró.

Magyarországon mindenki reprezentál. Reprezentál a bíró is. A törvényszéki bíró négyezer koronával, a kuriai bíró nyolcezer koronával igyekszik díszet szerezni a hivatalának. Mint mások, úgy ő közülök is sokan, léha és könnyelmű értelemben adják az „urat“, és úgy tekintik ezt, mint költséges fokot, nem pedig, mint jellembe, lelki előkelőséget.

Es mitől várják a baj orvoslását? A tisztviselők fizetés-javításától.

Pedig ez nem fog javítani a Kormos Adolffok és a Soós Kálmánok helyzetét semmit.

Nincs az az állam a világon, mely elegendő javadalmazást tudna adni tisztviselőinek, ha ezek lelki szegénységüknél fogva nem képesek közömbös szemmel nézni a mások anyagi gazdagságát. Nincs az a fizetésjavítás, mely pótolni képes a Szelle váltóhitelét, melynek soha sincs lejárat; nincs az a rohamos előléptetés, mely ellensúlyozni tudná a tarifát, mely

A hétről.

A román Gotterhalte.

Szabadon fordítva annak nyomán, amelyet a „Millennium“-beli püspöki ebédén énekelték.

Tartsd meg Isten, osztrákoknak
A császáriját, Dumnyezó!
Hü, lojális oláh keblek
Mélyén fakad ez a szó.
Király voltát tagadja le,
Hisz csak gondot, bajt okoz;
És fogadja hü oláhját,
Memorandumot na hoz!

Tartsd meg Isten, az oláhnak
Papp I. János püspököt!
Kit a lelke, szive vére
Nagy Vazullal összeköt,
Minden hétre, nagy ebédre
Hívjon, míg csak módja tart
És levesre: feketére
Invitalja a magyart!

Tartsd meg Isten, Mangra Vazult
Ez a világ, a mig áll;
Meg nem él a román, hogyha
Néki ő nem dirligál.
Róka eszét, sima arcát
Tartsd meg, mert az néki kell,
Hogy barátja, a mint látja, —
A magyar is higye el.

Tartsd meg Isten, a Tribunát,
De a Poporuluit,
Baj ne érje, magyar népre
A mikor követ hajít,
Mig belőle magyart falni
Mind a román megtanul,
Kaucióját tartsd meg Isten,
Óvd meg csorbítottanul!

Tartsd meg Isten, Velics Mihályt,
S mind, ki véle hadba száll;
Gurbán Konstantinnak állán,
Nagyra nőjön a szakáll;
És a többiek hírére

A ki 'szint' kedvet kapott,
Domne tine, tartsd meg Isten
Zsivuleszku Prokopot!

Tartsd meg Isten, velük együtt
A horvátot s a szlavont,
Edzd a karját, mikor azzal
A magyar címerre ront.
Égesse el lobogóját, —
És a magyar faj nyakán
Egy érzésben egyesüljön
A horvát és a román!

S tartsd meg végül, Uram Isten
A magyart, — a hogy ma van;
Ha az oláh hátba rúgja,
Türje békén, jámboran.
Hogyha jobbról arcul üt,
Tartsa elé még a balt,
Janku álma, Hóra elve
Ekép üljön diadalt!

Forgács.

Soós Kálmán ítélkezésének megszabott árát hirdeti.

Nem a zsebe, hanem a jelleme kol-dus az olyan köztisztviselőnek, aki a fegyelmi bíróság, vagy a vizsgálóbíró előtt fejezi be hivatali pályafutását.

Azért tehát ne is rezdüljön meg lel-künkben a szánakozás hurja, mikor a bíróság elé látjuk állítani a két megtévedt bírót, mert a reájuk nehezedeő ítélet kiengeszteli a közvéleményt, mely ugylátszik egyetlen foruma az emberi igazságszolgáltatásnak, ahol elbotlik szennyes lábával a feneket-len mélységű romlottság.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 23.

Madarász Józsi bácsi kerülete is megérke-zett ma a Ház elé. Lehetek vagy ötvenen, mind kemény, zömök, mokány magyar. Végig dalolták az utcákat és egyetlen zászló köré gyülekezve, állottak meg a parlament előtt. A zászlón egy szám volt: 1848. A vívők szívében csak egy érzelem: a hazaszeretet. Szép dolog ez nagyon és érti az ember, hogy olyan ko-moly bajban látják a hazát, hogy ezek a jó, derék, becsületes emberek nem sajnálják a fá-radságot a fővárosba utazni és tüntetni.

A Házban pedig baj volt a Józsi bácsi vá-lasztói miatt. *Apponyi* ugyanis elutazott, *Dániel* Gábor beteg és csak *Tallian* Béla alelnök volt jelen, aki pedig régebben kijelentette, hogy küldöttséget nem fogad. Addig-addig kérelték azonban, hogy végre Tallian is engedett a 48-ból, nem lehetetlen, hogy a sárkereszturak is engednek tehát belőle.

A folyosók pedig igen élénkek voltak. Nem volt ugyanis vita benn, csak szavazás. És hogy őttel vagy tizzel kevesebben fogadják-e el a kvótajavaslatot, a miniszterelnök sem törődött. *Szell* miniszterelnököt különben ugyan körül-vették a Lubyak és erősen tüzeltek őt a helyi érdekek nevében. Az egyes csoportokban vi-dám megjegyzések jártak és adomák röpöködtek, megérkezvén a folyosóra jó *Bessenyei* Ferkó, a ki egész sereg friss ötlettel állított be ide hosz-szas betegsége után.

A szavazás után *Molnár* Ákos beszélt a bortermelés iránt érdeklődő honatyáknak a ma-gyar és olasz borról.

(Névszerinti szavazások.)

Részletes tudósításunk itt következik:
Elnök: Tallian Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Plósz* Sándor dr., *Wlassics* Gyula és *Cseh* Ervin mi-niszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Eszterházy Kálmán gróf jegyző jelenti, hogy *Kecskeméthy* Ferenc a sóhivatalok megszü-ntetése, *Mukics* Simon az ex lex idején kése-delmi kamatok beszédése, *Nessi* Pál br. Taxis tábornok nyugdíjazása ügyében interpellálni fognak.

Elnök javaslatára a Ház 12 órakor a kér-vényeket, egy órakor az interpellációkat tár-gyalja.

A Ház ezután névszerinti szavazásban 114 szavazattal 25 szavazat ellenében elfogadta a miniszterelnök határozati javaslatát a kvótabi-zottság megválasztására vonatkozólag. A mai ülés erre vonatkozó jegyzőkönyvét hitelesítik és a főrendiházhoz átküldik.

Elnök az ülést felfüggeszti.

(Az olasz borvám.)

Szünet után a kérvényeket tárgyalják.

Molnár Ákos az olasz borvámklauzula meg-szüntetését kívánja, amit annyival könnyebben tehet meg most a kormány, mert a helyzet lé-nyegesen megváltozott a bortermelést illetőleg Magyarországon. A filloxera által elpusztított szőlőket rekonstruáltak és most már éppen elegendő bort termel az ország, de az olasz borok beözönlése következtében a magyar bo-roknak értékek nincsen. A szállósgazdák így el-pusztulnak. Az összes bortermelő vidékekről érkeztek kérvények a képviselőházhoz az olasz borvám klauzula eltörlése érdekében. Ennek visszahatása meg is látszik Olaszországban, mert a római borászati kongresszuson mind élesebb követelésekkel állottak elő az olaszok Magyarországgal szemben.

Régebben az olaszok maguk is csak 20 lírás vámkot követeltek, mi azonban még ke-vesebb vámot róttunk az olasz borokra, ami óriási gazdasági károkkal járt. Nekünk na-gyobb mértékben kell gazdasági kérdésekkel foglalkozni, akkor nem lesznek annyi gazda-sági káraink. Végül határozati javaslatot nyujt be, amely szerint a külföldi borokra, külön-ben az olasz borra a legmagasabb vámkot vet-tessenek.

(A kormány és a bortermelés.)

Buzáth Ferenc szintén a külföldi borok el-len szólal föl. Védekezni kell minden eszközzel az olasz borbeözönlés ellen. Szól ezután a bor-hamisítások ellen.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti Bu-záthtal szemben, hogy a kormány igenis meg-védte a magyar bortermelés érdekeit és éppen ez a kormány mondta fel az olasz kereskedelmi

szereződést. Az új szerződés megkötésénél a kormány a magyar bor érdekeire a legnagyobb tekintettel lesz.

Zboray szigorubb eljárást kíván életbelép-tetni a borhamisítók ellen. Kéri, hogy ne hagy-ják őket büntetlenül szaladni, mint az a pécsi Engel-esetnél történt.

Szell Kálmán miniszterelnök megnyugtató választ adott.

Mukics egy szabadkai adókésedelmi kamat ügyében interpellál, amit kiadtak a pénzügy-miniszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A francia kongregációk.

Páris, május 23. A szenátusnak egyik cso-portja, melynek *Waldeck Rousseau*, *Dupuy* és *Decrais* volt miniszterek is tagjai, tegnap érteke-zést tartott, melynek tárgya a kongregációk ügye volt. A csoport többsége helyeselte a kormány eljárását a férfikongregációkat illető-leg, de másrésztől kijelentette azt a véleményét, hogy a női kongregációkra vonatkozó eljárás megváltoztatandó és hogy ezen kongregációknak engedélyt kérő folyamodásait egyenként kell megvizsgálni.

Pokolgép a nagykövetségen.

Konstantinápoly, május 23. Egy ember, aki kétségkívül tagja a komiténak, igyekezett rá-beszélni a francia nagykövetség egyik szolgál-ját, hogy az nagyobb pénzbeli jutalom fejében helyezzen el pokolgépet a nagykövetség épületében, azután pedig szökjék meg. Ugy látszik, hogy francia részről nem vonták le a szolgál-jának szükséges konzekvenciáit és ezért a merénylet tervezőjét még nem tartóztatták le s így nem lehetett pontosan konstataálni, hogy merénylet kísérletéről vagy pedig csak zsaro-lási kísérletéről van-e szó. Hír szerint az orosz nagykövetség ellen is merénylet készül egy akna ásásával. Az erre vonatkozólag elrendelt vizsgálat még nem vezetett eredményre. A nagykövetségek őrségeit megerősítették.

Egyről-másról.

(A régi cserépkályhák. — Ünnepek a Margit-szige-ten. — A pólváverseny. — A sport-estély. — Már-kus Emilia esküvője. — Vörös Pálné emlékezete. — Amit érdemes elolvasni.)

Irtá: Lux Terka.

Budapest, május 23.

Az ifju tavasz nagyon őszies spleennel küzködik. Esős, hűvös, borongós az idő, oda át a budai oldalon, némelyik nagyon vastag falu régi házban a napokban már ismét begyujtot-tak a jó öreg cserép kályhákba, de a társaság

Hogyan kell rosszul öltözködni?

Irtá: Hajnal Mihály.

Egy kis esztétikai érzékkel még olyan dol-got is széppé vagy legalább elfogadhatóvá le-het tenni, a mely különben nem felel meg azoknak a szabályoknak, a melyeket európai ember magának a szépről alkotott. A furcsa formájú kalap, a bő utazó köpeny, a legrosszabb öltöny is jól állhat, nem sérti a szemünket, ha az, a kinek a testét fűdi, „jól” tudja viselni. De viszont a legszebben készült tárgy is bán-tóan ötlük szemünkbe, ha nincsen helyén, vagy ha nem jól alkalmazzuk. Az elegáns, kifogás-talan ruha is némely emberen úgy áll, mintha az illető az „ágról szakadt” volna. Talán sokan nem fogják ezt a kifejezést sem széppnek tartani, nagyon közönséges, pedig olyan erőtel-jes, sokat mondó kifejezés, a melyet a nagy művelt nemzetek akármelyike megirigyelhetne tőlünk, szegény, kicsi nemzetől.

Ennek dacára azt hiszem, hogy nem ru-gaszkodik senkinek sem a becsvágya az után, hogy őt embertársai ágról szakadtnak nézzék és mégis akad elég ember, aki furcsa megté-velyedésből szinte ambiciót helyez abba, hogy rosszul öltözöttnek tartásuk, mert abban a bal-főfogásban él, hogy a gondos, választékos öltözködés egy fogalom a piperkődködéssel, a lé-hasággal. Az ilyeneken megesik, hogy csupa

különködésből, vagy hogy senki dandynek ne nézze, a rossz öltözetben választékosak és ez-zel állítanak ki maguknak minden hatósági ok-mánynál megbízhatóbb izlésszegénységi bizo-nyítványt

A legegyszerűbb és bizonyára a legköny-nyebb, ha az ember arra törekszik, hogy a nadrágon kezdje, hogy ezt a ruhadarabját mi-nél alaposabban összegyűrje. Üljön mindig egy-másra vetett lábbal, hogy különösen a térd alatt, ahol legjobban látszik, a nadrág sohase legyen sima, hanem bő és lehetőleg rendetlen ráncokat vessen. Levetés után az ilyen ruhada-rabot nem szabad fölakasztani, vagy éppen présbe tenni, a hol valahogy a ráncok elsimul-hatnának, hanem csak dobjuk akárhova. Aztán ne igen változassuk a ruháinkat, hanem hord-juk addig ugyanazt az öltönyt, nemcsak a nad-rágot, a mig csak lehet. Persze éjjelre ne szedjük ki a zsbeinkből semmit és napköz-ben is minél több és minél nehezebb tárgyat tömjünk beléjük, így leghamarabb elveszti a ruha a formáját. Ha már hozzászoktunk a le-vetett ruha fölakasztásához, a kabátot ne a akasztójánál fogva, összehajtva csüngesszük fel, hanem úgy a gallérjánál, a mellényt tegyük a tetejébe, persze minél hanyagabban. Arról sem árt gondoskodni, hogy a ruha ne kerüljön mindjárt a szekrénybe, hanem hadd légyon nyílt helyen, ahol szabadon lepheti a por, hogy mi-nél többet kelljen kefélni, mert ez is segíti ám

a ruházatot rontani és koptatni. A milyen hasz-nos és föltétlenül szükséges a gondos kefélés, éppen olyan ártalmas és kártékony a tulsok és erőszakos surolás a kefével, a mi a tiszta-ságot a legkisebb mértékben sem mozdítja elő. Sohasesem volna szabad a ruhát többet hábor-gatni a kefével, mint a mennyit a tisztántartá-sa megkövetel, a port legcélyszerűbb kiporolással eltávolítani.

A ki rosszul akar öltözködni, ruháját mi-nél gyorsabban tönkre akarja tenni, ha már rá-szánja magát, hogy egyszer-mászor más öltönyt vegyen magára, eltevés előtt ne tisztít-tassa ki a ruhát a portól, hanem akassza úgy, a hogy a testről lekerült, valami sötét szek-rényben ne szellőztesse, ne poroltassa, mert a szegény ártatlan molyocskákat, amelyek jó pu-ha, meleg fészket találnak az ilyen ruhában, a szellőztetés, a porolás háborgatná. Hadd marad-jon a por benne a ruhában.

Ez áll a kalapra és különösen a selymes cilinderkalap és claue-ra nézve, mely utóbbit leggyorsabban tönkre lehet tenni, ha begyömö-szüljük az olyan célszerűtlen alaku, lapos do-bozba, a minőt a kalapkereskedő az olcsó hol-mival szállít.

A rossz öltözködésnek azonban van ezek-nél sokkal radikálisabb, könnyebben és bizto-sabban célra vezető módja: Csak olcsó holmit kell venni, ma itt, holnap ott. Cipőt, ruhát ne

krémje nem vesz tudomást az időjárásról és tavaszias kedvvel vesz részt az elegáns összejöveteleken.

Az elmúlt héten bőven kijutott az ilyesmi-ből. Udvari-bál, diszszemle a Vérmezőn, pólóverseny, sport-estély, most következik a Margit-szigeti három napos ünnep. Ez utóbbi mulatság, a jótékony célját tekintve, páratlanul áll maga nemében és a zseniális ötlet nem hiába dicséri a József főherceg nagy emberhez méltó szép gondolkodását. Ennek a mulatságnak jóvedelmét a következő célokra osztják fel. Olyan szegény embereknek, kiknek két koronán alul lejárt zálogcédulájuk van, vagy akik azt sem tudják meghosszabbítani — kiváltják elzálogosított ágyneműjüket, vagy más szükséges holmijokat. Továbbá szegény nyomorék emberek, kik nem szerezhetik be maguknak, kapnak: műlábakat, mankókat, hallócsövet stb. Gyönyörű gondolat, érdemes volna érte elszenvedni egy másik Duna-ünnepélynek még programmon kívül hagyott keserveit is. Azonban itt nagyobb arányban lesz körülbelül az élvezet az érte fizetett áránál.

Előkelő mulatság volt a múlt hétfői pólóverseny is az érdekes lovas játékkal, s ott lehetett látni az egész arisztokrata társaságot, ezt a kis elkülönített exotikus kertet, melynek erős falait még erősebb koronás fenevadak őrzik. S akik azt hinnék, hogy az idők folyamán ezek a festett fenevadak vesztettek volna régi erejükből, nagy tévedésben vannak. Minél több és nagyobb az emberiség igénye, annál több fény veszi körül a születési kiválóságok címerének fényét. A puba hintókban ülő arisztokraták mindenkor irigyelt és megbámult tagjai lesznek az emberiségnek, mert az egzisztenciákat osztogató véletlen még mindig hatalmasabb tényező, mint az: akarat. S hogy az akarat, ez az igazán erős valami mennyire keresi a véletlent, azt mi fővárosi emberek tudjuk legjobban, ahol az egész országnak születés, szellem és a pénznek koncentrálódó helye van. Hiába, az ember azt hinné, minél nagyobb a világhossz, annál kisebbek lesznek a konturerek, pedig a valóság természetana ellenkező parabolákat állít fel.

A sportestély is nagyon előkelő mulatság volt a maga különös idejében, este 9 órakor kezdődött a magnézium-fáklyák és villamos napok segítségével s az időnek ilyen eredeti választása annyira pikáns volt, hogy dacára a Dunáról jövő hideg szélnek, a nagyon előkelő

társaság fázni is elfelejtett. Persze, ez a társaság láthatatlan téli flaneleket és látható nyári prémekeket viselt. A vászonbluzos szegény ember oda fagyott volna a magnézium-fáklyához. Természetesen, a sok mérkőzés, futás, rugás, diszoklevél kiosztás után (semmi nincs olyan sok Magyarországon, mint: diszoklevél és disztelen oklevél; ez van!) volt: tea, buffet, tánc, minden.

És innét talán elmehetnénk Márkus Emma esküvőjére is. A nagy művész és szép asszony nem özvegy Pulszkyné többé, hanem: Andor Gyuláné, boldog felesége szerelmes fiatal urának. A sok tragikus szinpad történet szép hősnője megcsinálta finom kezével és szerelmes szöke fejével a maga regényét is. A legszebb regényt: a szív regényét. A szinpad királynője levetette özvegyi fátyolával előkelő asszonyi nevét és egy nagyon egyszerű kis nevet fűzött a maga fényes nevéhez, de azt a kis igénytelen nevet bizonyosan több asszonyi boldogsággal nevezi magának, mint amilyen diadalmas büszkeséggel viseli a másik nevet, a művészet fényétől tündöklőt. Hogy pedig az asszonynak a dicsőség is a boldogság keretében ér valamit, azt bizonyította ez a nagy művésznő. Azt hiszem, hogy velem együtt mind az a sok asszony és leány, kik valaha három órán keresztül egy kényelmes színházi székben sirtak, vagy örültek ennek a szép asszonynak boldogtalan szinpad szerelmén, vagy örültek diadalmas boldogságán, most egyenlő örömmel hajtják meg velem együtt előtte a mi erőnk és gyöngegségünk: a szerelem rózsaszínű zászlaját.

Ami pedig a szerelemnél is nagyobb dolog: az emberszeretet és hazaszeretet, azt keressük egy zöldfa-utcai háznak tiszta, szent falai között. A múlt vasárnap tartotta az Országos Nőképző-Egyesület évi rendes közgyűlését s a komoly, meglelelkü közönség meghatva hallgatta egy nagymiveltsgü, finom hangu urasszony: Csiky Kálmánné Gönczy Etelka gyönyörű emlékbeszédét az utolsó idők legnagyobb lelkü asszonyáról: Veres Pálnéről. Azt hiszem, nincsen Magyarországon olyan művelt magyar nő, ki ne ismerné, vagy ne hallott volna erről a névről, melyhez a nőnevelés áldásos és legnagyobb emlékei fűződnek.

Mintha nem is ebben a csupa önzés, kicsinyes világban éltünk volna, amíg hallgattuk a kitűnő urnő gyönyörű beszédét egy lelkes, porladó nagy magyar asszony erényei és kiváló tulajdonságairól, eltűnődve, elmélázva szív-

tuk magunkba a tiszta léghő nemességét. Igazán és őszintén ajánlom ennek a beszédnek elolvasását minden nő-olvasómnak. Mert higgyék el, kedves szép asszonyaim, többet ér egy lángelkű nagy asszony életéből tudni valamit, mint egy tucat Prévost, vagy Bourget-regény elolvasása. Azt, hogy az életben csak nagyon kevés ember lehet boldog, problematikus regények nélkül is tudjuk, de azt, hogy másokat boldogítani mindnyájunknak lehet, azt ilyen nagy asszonyok életéből kell megtanulnunk.

Ugyebár, elolvassák ezt a kis rövid értékelést? A kronikásuk kedvéért...

Az ACsEV. közgyűlése.

(Beszámoló egy esztendőről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak évi rendes közgyűlését ma délelőtt tartották meg az intézet igazgatósági nagytermében. Ez a közgyűlés, mint mindig, fontos közgazdasági esemény Aradmegye forgalmának történetében.

A ma hozott határozatok közül jelentősebb az, hogy a *törzsrésztvények osztaléka* lement öt percentre, ez azonban, tekintettel a mostani hitelviszonyokra és az olcsóbb kamatlábra, valamint azon irányra, hogy inkább a tartaléktőkék szaporíttassanak, mint nagyobb dividenda adassék: nem csak a magyar, de a külföldi nagy részvényesekre is jó benyomást tett. Itt is, ott is egyaránt tudják, hogy a mérsékletben mily konzervatív erő rejlik.

Az igazgatói jelentésnek igen tanulságos a *motoros-közlekedésre* vonatkozó része, melyet alább egész terjedelmében közlünk. Azok a nehézségek, melyekkel ezen irányban küzdeni kellett, csak magasabb nivóra emelik az arad-csanádi vasut uttörő nagy munkáját, melyet most már nemcsak hazánkban, de Ausztriában, sőt a külföldön is méltányolni és utánozni kezdenek. Az igazgatóság egyáltalán eredményes esztendőről számolt be a közgyűlésnek, a mely örvendetesen vett tudomást a kintartó, folytonos előrehaladásról.

Kiemeljük még, hogy a Major Miklós elhunytával üresedésbe jött igazgatósági tagsági helyre Makó város képviselőjében

csináltassunk mérték szerint, mert az ügyes iparos készítménye bizonyos ideig jól fog állni és disztíngváltabb külsőt kölcsönöz a viselőjének. Készen vett ruhát viseljük szakadatlanul, változtatás nélkül. Aki ezért fukarnak nevezne, annak bátran azt felelhetjük, hogy az öltözködésnek ez a módja sokkal drágább, mintha az ember jó minőségű tárgyakért illeendő árat fizet, mert a készen vett silány holmi nemcsak rosszul áll, nemcsak hogy már új korában rosszabb színt mutat, mint más jó ruhadarab, ha már el van viselve, hanem sokkal rövidebb ideig is tart, sokkal gyakrabban kell bevásárolnunk és ha az év végén a ruhaszámlánk összegét összevetjük a nem dandyskedő, de rendszeren és gondal öltözködő embertársunkéval, a számok csapathatatlan sora be fogja igazolni, hogy a hanyagul ruházkodó többet, jóval többet költött ezen a címen. A legolcsóbb husnak sem olyan hig a leve, mint a milyen hig és silány, olcsó ruha, legyen az kalap, öltöny, keztyű, fehérnemű vagy akármí.

A jól öltözködő ember nagy súlyt helyez lábujjára, elegáns, könnyű és kényelmes alakot keres jó minőségben. A ki rosszul akar öltözködni, ennek az ellenkezőjét tegye, ne szabasson magának cipőt mértékre, hanem vegye készen a legközelebbi sarkon. A cipő szorít, vagy nagyon is tág, szóval rosszul esik benne a járás, de rosszul is áll, nincs meg a lábhoz simuló könnyed formája, mint a jó

szuszter munkájának. Hiszen szemessé a világ, az ilyen cipő pedig okvetlenül szemet, már tudniillik tyukszemet tör a lábon és ezért is ajánlatos a választékosan rosszul öltözködő embernek. Ha az ilyen cipő bő, szögletes cipőt gondatlan cseléddel rossz fényképpel úgy viksoltatjuk, hogy a sárma mázolja rá a suvikszot, elérjük a rossz cipő ideálját, amelynek a bőre kemény, ráncos, töri a lábat és a ránézésre is a lehető legrosszabb benyomást teszi.

A rendes, jó öltönynek fontos kelléke a szép, kifogástalan fehérnemű és az öltöny színéhez, különösen a mellényhez illő nyakkendő. A rosszul öltözködő ember ideálja az legyen tehát, hogy az ingmell ne simuljon egyenesen a mellény alá, hanem hol az egyik, hol a másik széle kicsusszók alóla. Frakkhoz vagy olyan kicsiny legyen a mellény kivágása, hogy az ingmell egyáltalán nem látszik vagy olyan mély legyen, hogy az ing ne állhasson rendszeren. Rosszul dolgozó, olcsó tisztító kezébe kell adni az inget, gallért, kézelőt és nem szabad sok inget készen tartani, hanem mindig akkor futtassunk a pucarájba, ha már kell a fehérnemű, mert így még jobban elrongyolják és tönkre teszik. A rosszul öltözködni szerető soha se viseljen olyan inget, a melyen a gallér és a kézelő rá van varrva, mert a leszedhető gallér és manzsettás inget tovább lehet viselni és alaposabban bepízkítani úgy, mint azt a hanyag öltözködés megköveteli. A gombok iz-

léstelenek is legyenek, esetleg silány, olcsó utánzatai a divatos inggomboknak.

Határozottan izléstelen és a rosszul öltözködés egy ügyes módja az, mikor az ember olyan ruhát visel, a mely nem illik egyéniségéhez. A kis termelű zömök emberen például a széles kockás vagy nagyon széles csikkal bíró ruha, a magas termeten a hosszú, függőleges irányú sáv a lehető legrosszabb benyomást kelti. A szin megválasztására egyáltalán mindig ajánlatos súlyt fektetni, mert az az öltöny, a mely X-en nagyon szépen és jól fest, Y-nak már rosszul állhat, más szin kell a különböző alkalomnál viselt ruhához és természetesen más szin követel a férfiruházat, mint a női toalett.

Az eddig elmondottakkal, azt hiszem, eléggé bebizonyítottam, hogy nemcsak a megjelenés kifogástalan volta követeli meg a jól öltözködést, hanem a takarékoság is és a ki a ruhájára nem fordít kellő gondot, az a szó legszorosabb értelmében az ablakon dobja ki a pénzét. A rossz ruházat e mellett kényelmetlen és egészségtelen is nem ritkán. Ruházatunk megérdemli tehát azt a kevés fáradságot és gondosságot, amelyet közepes igények mellett megkövetelhet már azért is, mert a jó ruha hozzátartozik a test kellő ápolásához, a mit pedig egyetlen józan gondolkozású, művelt embernek sem szabad elhanyagolnia.

egyhangulag *Farkas József* ottani polgármestert, a közgyűlés után tartott igazgatósági gyűlésen pedig második alelnöknek *Mesko Sándor dr.* csanádmezei főispánt választották meg.

Az ülésről az alábbi részletes tudósításunk számol be:

(A közgyűlés részvevője.)

A közgyűlést *Bohus Zsigmond br.* belső titkos tanácsos, társulati elnök nyitotta meg, melegen üdvözlőlvén az egybegyűlteket és bejelentve, hogy az ülésen a kereskedelemügyi miniszteriumot *Papp Árpád* osztálytanácsos képviseli. Jelenti továbbá, hogy a közgyűlést szabályszerűen meghirdették, a mérleget és üzleti számlákat több lapban közzétették s miután az intézet pénztáránál 78 részvényes 49,112 részvényt tett le, azonfelül Arad megye 1000 és Csanád megye 2000 részvényt, vagyis összesen 52,112 részvényt, jelen van 17 részvényes 41,830 szavazat képviselőjében, tehát a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére *Nachtnebel Odön* jogtanácsost, hitelesítésére pedig *Neuman Dánielt* és *Farkas József* makói polgármestert kéri fel.

Napirend előtt az elnök őszinte részvétellel emlékezik meg *Major Miklós* igazgatósági tag haláláról. Indítványozza, hogy az érdemes, derék igazgatósági tag elhunyt felett a közgyűlés jegyzőkönyvében adjon kifejezést fájdalomának és részvételének. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

(Az igazgatóság indítványa.)

A napirend első tárgya volt az igazgatóság jelentése az 1902-ik év üzletéről.

Heinrich Sándor arra való tekintettel, hogy az üzleti zárszámadás és a mérleg már közölve volt, az igazgatóság jelentése pedig nyomtatásban kinek-kinek átadott, indítványozza, hogy a közgyűlés a jelentést és a mérleget tekintse felolvasottnak s csupán csak a felosztásra vonatkozó indítvány, a felügyelő bizottság jelentése olvassassék fel. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Az igazgatóság jelentése, melyet *Szathmáry János* olvasott föl, így hangzik:

Az igazgatóság jelentése az ezen jelentésben felsorolt intézkedésekkel és javaslatokkal együtt jóváhagyólag tudomásul vétetik és az ezekkel bemutatott zárszámadások és mérleg helybenhagyatnak.

Jóváhagyólag tudomásul vétetik ennek folytán az igazgatóság által tett intézkedések és felhatalmaztatik továbbra is az igazgatóság, hogy a társaság rendelkezésére álló értéket legjobb belátása szerint értékesítse és felhasználja, azokból a vasuthálózatnak esetleg tervezett kiterjesztését, a vasuthálózatokkal összefüggő erdei és mezőgazdasági iparvasutak létesítését a meglévő hálózat kiegészítését és javítását, ezen hálózat értékének, szolgáltatási képességének és általában a forgalomnak emelésére irányuló hasznos beruházásokat eszközölje.

Jóváhagyólag tudomásul vétetik az igazgatóság, hogy a kisebbbrangu vasutak engedélyezése és ezek építéseinek és üzemeltetésének, valamint a motorkocsi menetek üzemeltetéseinek megkönnyítése iránti törekvései s felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy ez irányban további tanulmányokat tegyen és a motorközlekedést a már meglévő és újabb megrendelt motorokkal teljes erővel fejlessze.

Felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy az 1902. évi üzleti életről 1.434,758 kor. 19 fill. és az előző 1901. évről áthozott 45,740 kor. 86 fill., összesen 1.480,499 kor. 5 fill. összegből:

a) 64.788 drb. elsőbbségi részvény korona 6%-os osztalékára...	776796
b) 61.600 drb. törzsrészvény 5%-os osztalékára	616000
c) 124 drb. kisorsolt elsőbbségi részvény törlesztésére	24800
d) a felügyelő bizottság tagjainak díjazására	3000
fordítottassék; az így összesen	1420596

felhasználható összegben felül maradó 59903 05 kor. az 1903. évi üzletéről számlájára átvettessék.

Végül felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy az elsőbbségi részvényeknek 1904. évi január hó 2-án esedékes ideiglenes szelvényei az 1903. évi üzletéről feleslegéből egyenként 6 koronával beváltassanak.

(A motoros közlekedés.)

Az igazgatósági jelentésnek a motoros közlekedésre vonatkozó része így hangzik:

Múlt évi üzleti jelentésünkben kimutattuk, mennyire szükséges, mennyire fontos, miszerint a vicinális vasutak visszaadásának eredeti rendeltetésüknek s rámutattunk arra, mily módon és mily eszközökkel lehetne ezt tenni úgy, hogy a vidéknek, melyet átszel, egészséges, és az azon vidék igényeinek szolgáló s azt kielégítő közlekedési eszköze legyen; rámutattunk arra, hogy az automobil forgalom, a motorkocsi megindítása mily haszonnal járna s bejelentettük, hogy ez ügygel az azt megkövetelő gondossággal foglalkozunk, hogy a motorkocsikat első sorban Aradon a város szívéből kiindulva és oda visszatérve akarjuk s fogjuk közlekedtetni. Az elmúlt 1902. évi nagy részében foglalkoztatott ez ügy, s reményünk volt, hogy már a múlt év nyarán a motorközlekedést megkezdhetjük.

A felsőbb hatóságoknál: a vasuti felügyelőségél és a kereskedelemügyi miniszteriumnál mindazon lépéseket megtettük, amelyekkel elérni reméltük, hogy a motorkocsi közlekedtetésénél a gőzmozdonyu normális vonatokra vonatkozó utasításoktól, rendeletektől stb. eltérő, helyesebben megkönnyítő intézkedések fogadhatók és rendelkeznek el.

Ha nem is értünk el mindent és oly mértékben, mint mi óhajtottuk, mégis kellő jó akaratú és jóindulatú támogatásban részesültünk; komoly érdeklődés kísérte felettes hatóságaink részéről is munkálkodásainkat és törekvéseinket.

Megkötöttük kölcsönösen méltányos alapon az aradi közúti vasutársasággal is a belváros Gájkerosztásáig a peage szerződést.

De, bár bizton számítottunk arra, hogy a motorközlekedést még 1902. év nyarán vagy őszén megindíthatjuk, az részben technikai nehézségek miatt, (alkalmas, begyakorlott emberek sem állottak rendelkezésünkre,) részben, mivel késő őszig, a tél elejéig tartottak a próbamenetek, nem volt kivihető, úgy, hogy a rendes motorforgalom csak folyó év március hó 15-én indult meg.

Ez idő szerint tehát csak alig két hónapi tapasztalattal bírunk, de annyit e rövid idő dacára is jelezhetünk, hogy ezen két havi tapasztalat azt igazolja, hogy az ezen forgalomhoz fűzött reményeinkben nem csalatkoztunk, de ellenkezőleg igaz öröm tölt el, látva napról napra a forgalom élénkülését, szaporodását.

Epen mivel még csak két hónap eredménye van előttünk, nem akarunk következtetésekbe bocsátkozni, hanem bevégni a későbbi eredményeket; most még csak azt kívánjuk megemlíteni, hogy a motor forgalom legyőzésére és hogy a forgalom lebonyolításában zavar ne álljon be, a mostani, ez idő szerint üzemben nem lévő és némi átalakítást igénylő Daimler-féle benzin motoron és a Ganz-gyár által szállított 1 drb. De Dion Bouton-féle gőzmotoron kívül, még egy De Dion-féle rendelünk meg és a mai egy pótkocsin kívül még egy pótkocsit, amely kíséret és tartalék kocsi lesz.

(A nyugdíjintézet vagyona.)

Közérdekű voltánál fogva érdekesnek tartjuk ismertetni a jelentésből még azt a részt, mely az arad csanádi vasutak hivatalnokai és szolgálói részére alapított nyugdíjintézet 1902. év december 31-iki vagyonállásáról ad kimutatást:

Bevételek. 1. A tagok szabályszerű befizetései 44,675 kor. 31 fill. 2. A vasutársaság hozzájárulása 44,675 kor. 31 fill. 3. Befolyt bírságok 1,082 kor. 78 fill. 4. Ajándékozott összeg 2,693 kor. 64 fill. 5. Alapítói utáni kamatok és egyéb adományokért 91,955 kor. 46 fill. Összesen 185,082 kor. 50 fill.

Kiadások. 1. A tagoknak visszafizetett befizetések 2,759 kor. 23 fill. 2. Nyugdíjazott ta-

goknak fizetett illetmények 85,030 kor. 19 fill. Összesen 87,789 kor. 42 fill.

Tiszta bevétel 97,293 kor. 08 fill. Ehhez az 1901. év december 31-ig befolyt összegek 1,768,406 kor. 10 fill. Összesen: 1,865,699 kor. 18 fill.

Vagyonállapot 1902. december 31-én. Ingatlanban 882,545 kor. 54 fill. 2. Társulati részvényekben 945 000 kor. 3. Társulati élvezeti jegyekben 1,440 kor. 4. Vasutársulatnak adott kölcsön 586,713 kor. 64 fill. Összesen 1,865,699 kor. 18 fill.

Megemlítjük e kimutatáshoz, hogy a részvények száz forintjával vannak ugyan felvéve, de azokat a mostani árfolyam szerint értékelve, a nyugdíjintézet vagyona felülhaladja a két millió koronát.

(A választások.)

Végezetül a felügyelő bizottság jelentését olvasták föl, mely után a közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy az üzleti zárszámadást, a mérleget, az igazgatósági jelentést és a felügyelő bizottság jelentését tudomásul veszi, az igazgatóság indítványát elfogadja s a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadja.

Következett az alapszabályok 40. § a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése. Kiléptek: *Kniep Gyula*, *Schubart Pál dr.* és *Zselénski Róbert gróf.* Mindhárom egyhangulag újból megválasztották.

Az elhunyt *Major Miklós* igazgató helyét *Vásárhelyi Béla* indítványára egyhangulag *Farkas József* makói polgármesterrel töltötték be.

Farkas József köszönettel fogadja a bizalmat. Azon lesz és már a polgármesteri szék elfoglalása óta azon volt, hogy a Makó város és a társulat közötti régi surlódás örökre megszűnjön. (Éljenzés.) A vasutársulat kebelében, mint igazgató, a város érdekeit annál hűvebben szolgálhatja, mert a társulat mindig maga előtt tartotta Makó város előmenetelét. Mégegyszer köszöni a bizalmat, melynek igyekezni fog tőle kielégítőleg megfelelni.

Utolsó tárgy volt a felügyelő bizottság tagjainak választása. Egyhangulag megválasztották elnökké *Heinrich Sándort*, rendes taggá *Dániel Endrét* és póttaggá *Dániel Lászlót* választották meg. (A kormányt a felügyelő bizottságban tudvalevőleg *Tötössy Géza dr.* kir. kincstári ügyész képviseli.)

Több tárgy és indítvány nem lévén, a közgyűlés az elnök elterése mellett véget ért.

A közgyűlésen jelen voltak: *Bohus Zsigmond dr.* elnök, *Purgly János* alelnök, *Vásárhelyi Béla* vezérigazgató, *Papp Árpád* kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos, *Baross Zsigmond dr.*, *Bohus István br.*, *Bohus László br.*, *Csernovics Diodor dr.*, *Farkas József* makói polgármester, *Fábián László*, *Gizecke Gusztáv*, *Hegedüs László*, *Heinrich Sándor*, *Kristóffy József* orsz. képviselő, *Mándy Lajos*, *Mesko Sándor dr.* csanádmezei főispán, *Nachtnebel Odön*, *Neuman Dániel*, *Révész Adolf*, *Salacz Gyula* orsz. képviselő, *Szathmáry János*, *Temple Rudolf*, *Tötössy Géza dr.*, *Urbán Adolf*, *Urbán Iván*, *Vas Gusztáv*, *Zselénski Róbert gr.* stb.

(Igazgatósági ülés.)

Közgyűlés után igazgatósági ülés volt, melyen az igazgatótanácsot a következőképp alakították meg újból:

Bohus Zsigmond elnök, *Purgly János* és *Mesko Sándor dr.* alelnökök, *Bohus István br.*, *Bohus László br.*, *Csernovics Diodor dr.*, *Farkas József*, *Fábián László*, *Juhász Bálint*, *Kniep Gyula*, *Kristóffy József*, *Hieronymus Károly*, *Nachtnebel Odön*, *Neufeldt Károly*, *Salacz Gyula*, *Schubart Pál dr.*, *Szathmáry Gyula*, *Urbán Iván*, *Zselénski Róbert gr.* igazgatók, *Vásárhelyi Béla* vezérigazgató.

Az igazgatóság kebeléből kiküldött szakbizottságok beosztása a régi maradt.

MULATSÁGOK.

(=) Nyomdászok júnálisa. Az aradi nyomdászok nagyszabású mulatságra készülnek; június 14-én, a családi-erdőben *jun alist* rendeznek. A kivonulás délelőtt tizenegy órakor lesz, még pedig az eddigi szokástól eltérően, teljes csöndben, kocsiokon. Annál zajosabb lesz a mulatság színhelyén az élet. A nagy programnak érdekesebb részei: alkalmi ujság, konfetticsata, világposta, léghajón való főlzállás, karikadobás. Este mindez pazar villanyfény mellett történik. A tánc délután négy órakor kezdődik két cigánybanda muzsikája mellett és éjjelig tart. Tervbe van véve, hogy a belépők közül minden ötvenediket meglepetés fogja érni. A meghívót a jövő hét során bocsátják ki. A mulatság sikerén nagyszámú lelkes tagokból álló rendező-bizottság fáradozik.

(=) Iparos ifjak júnálisa. Az aradi iparos ifjak önképző egyesülete június hó 1-én, pünkösd másodnapján, a Csála-erdőben júnálisa rendez. Belépti-díj: személy-jegy 80 fill., család-jegy 1 kor. 80 fill. Kivonulás délelőtt tíz órakor az ipartestületi helyiségből. Tánc kezdete délután 2 órakor.

(=) Az ujszentannai vörös kereszt-bál. A magyar szent korona országai vörös kereszt egyesületének ujszentannai fióka *Gantner A.* Károlyné elnökű védnöksége alatt június hó 1-én, pünkösd másodnapján, *Zimmermann István*, vendéglős nagytermében, *Gyurkovits András* aradi zenekar közreműködése mellett, saját pénztára javára, hangversennyel egybekötött táncvigalmat rendez. A hangverseny műsora a következő:

1. „Vörös Kereszt” induló *Steiner Györgytől*. Előadja a műkedvelői zenekar. 2. „Mézes hetek után” párbeszéd *Gyulai Farkastól*. Előadják: Szabó Aranka és *Angelina József*. 3. Sonata apassionata *Beethoven*től, zongorán előadja *Bérczy Etelka*. 4. „A Volapük” monolog *Alfred Guillon* után, irta *Gabányi*. Előadja *Pasztercsák Károly*. 5. „Tavaszi álom” előkép. Zeneje *Klose Oszkártól*. Előadják zongorán *Varjassy Céza*, hegedűn *Adelmann Károly* és csellón *Gesztesi Péter*. 6. *Glühwürmchen-Idyll* „Lysistrata” operettből, *Lincke P.*től, éneklí *Varjassy Aranka* három szólamban a női kar, zongora, hegedű és gordonka kísérettel.

Zavargók a szurony előtt.

(Ujabb horvát piszkolódás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 23.

Ma újból botrányos jelenetek játszódtak le *Fiume* környékén. A magyargyalázó horvát csorda vakmerősége nem ismer határt. *Fussineben* bevárták a táviratilag oda rendelt katonaságot s mikor ez szuronyt szegezve nekik ment, a katonákat megtámadták s a vezénylő tisztet megsebesítették.

Tüntettek a horvát bán ellen is, még pedig — *Bécsben*. Leabcugolták *Khuen-Héderváry* grótot s a rendőrségnek kellett közbelépni, hogy nagyobb botránynak elejét vegye.

A mai zavargásról a következő távirataink szólnak:

Fiume, május 23.

A város környékén ma megismétlődtek a tüntetések. *Novi* ban több száz főre menő horvát gyűlt össze, akik bejárták a város utcáit s leszakították a magyar feliratokat s a postahivatalon levő magyar címet. A tüntetés anynyira elfajult, hogy táviratilag kértek katonai segítséget.

Fiume, május 23.

Fussine-ban ma szintén nagyobb mérvű tüntetések voltak. A tüntetés a pályaudvarból indult ki, a hol óriási számban gyűltek össze a zavargók. A csendőrök többször felszólították őket a szétozásra, de sikertelenül. A csendőrök kénytelenek voltak fegyvereiket használni. Három ember súlyosan megsebesült.

A lövés nem riasztotta el a népet, a mely

továbbra is megmaradt helyén és gyalázta a magyarokat. A bíróság táviratilag katonai haderejét kért.

Délután megérkezett egy század gyalogság és szuronyt szegezve ugrott ki a vasuti kocsiából, neki a mozdulni nem akaró tömegnek. A pályaudvart ellepő nép megrohanta a katonákat s a parancsnokoló tisztet megsebeszte. A katonák több embert megszurkáltak s erélyes fellépés után a zavargókat szétkergették.

Bécs, május 23.

Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán ma ide érkezett, hogy a királynak a horvátországi eseményekről jelentést tegyen.

A bán a Károly szállóban vett lakást. Itt mintegy száz horvát diák és nagy néptömeg sereglett össze, mely zajosan tüntetett a bán ellen és nagy lármával abcugolta. A zajongókat csakhamar szétozlatta a rendőrség. Hat diákot letartóztattak, de igazolásuk után, szabadon bocsátották őket.

A fogházra ítélt képviselő.

(A törvényszéki tárgyalás részletei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Nagyon érdekes, de megdöbbentően szigorú is az az ítélet, melyet a *szegeci* kir. büntető törvényszék tegnap hozott *Molnár Jenő* dr. országgyűlési képviselő ügyében, a kit — mint megirtuk — kétrendbeli sajtóvétség miatt két havi fogházra és négyszáz korona pénzbírságra ítélték.

Meglepő ez az ítélet különösen azért, mert hasonló esetekben sokkal enyhébb minősítésben részesültek már a törvényszékek előtt kaució nélküli politizálással vádolt lapszerkesztők és kiadók. Még nemzetiségiek is. Az ítélet indokolása szerint a bíróság súlyosító körülménynek tudta be a vádlott társadalmi állását, mert ugymond az indokolás, a törvényhozó testület tagjának lehetetlen a törvényt nem ismernie és így cselekménye a tudatosság kétségtelen látszatát hordja magán.

A szigorú ítélet kétségkívül nagy feltűnést fog kelteni politikai körökben és azt hiszik, a képviselőházban is szóba fog kerülni.

A tárgyalás lefolyásáról a következő részleteket jelenti tudósítónk:

Tegnap délelőtt 9 órakor kezdte meg a fő tárgyalást a büntető törvényszék. A bíróság tagjai *Pókay Elek* kir. ítélőtáblai bíró elnökléte mellett *Márton József* dr. és *Rásó Sándor* voltak. A vádhatóságot *Konyovic György* dr. kir. alügyész képviselte. Jegyző: *Dudás Béla*.

A vádlott, védő és tanu egy személyben; *Molnár Jenő* dr. országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt tagja, 42 éves, izr. vallású, nagyváradi születésű.

A vádirat pontjai szerint két rendbeli sajtórendőri vétségéről van szó, melyet a *Csongrád megyei Ellenzék* három politikai cikke alapján fedezett fel a kir. ügyészség. *Sima Ferenc* lapjában ugyanis, miután a nagy népboldogító agitátor Amerikába szökött, 1901. évi szeptember 1-én és ezt követőleg két cikk jelent meg *Erkölcstelen politika*, illetőleg *Meddig él a t. Ház?* címen. Mindkettő az akkori politikai helyzettel foglalkozott és az események feltárása után egyszerű reflexiókat fűzött a kormány működésének nyilvánulásaihoz. Ezt megelőzőleg, 1901. június 26-án *zászlóbontás* címen közölt ugyanez a lap politikai megjegyzéseket tartalmazó cikket. Ezen az alapon, minthogy a lap nem váltotta meg kaucióval a politizálás jogát, vád alá helyezték

annak kiadóját és tulajdonosát, *Molnár Jenőt*.

Molnár Jenő dr. a felhozott vádakra kijelenti, hogy nem érzi magát bűnsnek. Abban az időben a lap szerkesztése *Máté Lászlóra* volt bízva, akinek karrierja azóta letört, ő maga pedig kiesett a társadalomból. Ez az ember, akit akkor *Molnár László* néven ismert a szentesi közvélemény, a lap tulajdonos távollétében írta és adta be az inkriminált közleményeket. Vádlott egyáltalában nem is birt róluk tédomással.

Az igen rövid bizonyítási eljárás befejezése után a vádhatóság képviselője mondotta el védőbeszédét. A bíróság erre visszavonult és *Pókay* elnök a következően hirdette ki az ítéletet:

A bíróság két rendbeli sajtórendőri vétség címén vádlott *Molnár Jenőt* 2 hónapi fogházra és egyenkint 200 korona pénzbüntetésre ítélte, kötelezve egyúttal a büntügyi költségek megtérítésére és az ítélet hírlapi közlése céljából újabb 200 korona megfizetésére. Az indokolás súlyosító körülménynek tudja be a vádlott társadalmi állását.

Az elítelt főbbevezést jelentett be elítélésére és semmisségi panasszal élt a bizonyítási eljárás ki nem egészítése miatt.

TANÜGY.

(—) Érettségi biztosok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter a folyó évi érettségi vizsgálatokra miniszteri biztos minőségben az aradvárosi felső kereskedelmi iskolához *Zulawski* Andor ipari szakiskolai igazgatót, a temesvári és nagyváradi felső kereskedelmi iskolákhoz *Nesnera* Aladár aradi szakiskolai igazgatót, s a lippai állami felső kereskedelmi iskolához *Mága* János temesvári kereskedelmi és iparkamarai titkárt küldötte ki.

(—) Az aradi tanítótestületnek segélyalapjának módosított alapszabályait a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta.

A betegsegélyző pénztár beszámolója.

(A pénztár új elnöke. — Az intézmény bajai. — A járulékok fölemelése. — A pénztár jövője. — Évi forgalom.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár vasárnap délelőtt tíz órakor tartja a város háza kistermében évi közgyűlését. Kiemelkedő pontja a közgyűlésnek a tisztújítás, melynek folyamán új elnököt választanak. Az eddigi elnök, *Tenner Lajos* ugyanis, sok évi buzgó működés után lemondott, s a pénztár halála kifejezésül örökös tiszteletbeli elnökének választotta meg. Az új elnök *Markócy* Lajos, az aradi waggongyár műszaki igazgatója lesz.

A közgyűlés elé kerülő évi jelentés a betegsegélyző pénztárak ügyét általánosan érdeklő kérdést is fejteget. Tíz éve áll fenn a pénztár — mondja a jelentés — s tíz éves tapasztalat után ismételen bátran kimondhatjuk, hogy az 1891. XIV. t. c. nem mindenben felelt meg a várakozásnak, annak hiányait sokszor kellett éreznünk. Belátta ezt a kormány is, a mikor évekkkel ezelőtt a törvény megfelelő módosítását elhatározta, de mindezeig az meg nem történt. Így pénztárunk is csak a rendelkezésre álló szerény eszközök felhasználásával igyekezett a kiűzött emberbaráti célokat szolgálni.

A lefolyt évben megérezte a pénztár az általános ipari pangást, tagjainak létszáma apadt, s így a bevételek nem álltak arányban a hozott áldozatokkal, s csakis körültekintő gondosság és takarékossgal lehetett elérni azt, hogy hiánnyal nem zárták az évet.

Az igazgatóság a lefolyt év folyamán terv-

be vette a járulékoknak 3 fillérrel való felemelését, s nem rajta mult, hogy ezen szándéka néhány munkaadó hozzá nem járulása folytán hajótörést szenvedett. A tagok fokozódó igényei szükségessé teszik, hogy már a közel jövőben a pénztár újabb jövedelmi forráshoz jusson, nehogy kénytelen legyen a már eddig összegyűjtött tartalék-alaphoz hozzányulni.

A kerület költséges fenntartása a központ rovására megy. A lefolyt év folyamán ugy a miniszterium, valamint az iparhatóság a kerületbeni működés megkezdését ott, hol a pénztár mindezeideig fiókot nem állított fel, vagy azt költséges volta miatt beszüntetett, azoknak újból megkezdését elrendelte; s ezeknek felállítására újabb terheket rónak a pénztárra. A kórház-költségek a központban működésük első éveiben napi 1 kor. 14 fill. és 1 kor. 22 fillérben voltak megállapítva, s most már 1 kor. 52 fillér napi ápolási díjat kell fizetniük.

A felhozott indokok folytán komoly megfontolás tárgyát kell, hogy képezze az igazgatóság, a pénztár jövőjének biztosítása, mi csak úgy sikerülhet, ha az arra hivatott tényezők beállítják a helyzet komolyságát s módot nyújtanak ahhoz, hogy a járulékok csekély 3 fillérrel leendő felemeléséhez hozzájárulnak és azáltal a pénztár bevételeit fokozzák. Az igazgatóság e tekintetben rendkívüli közgyűlésnek összehívását tartja szükségesnek, amelynek feladata lesz az alapszabályok módosítását javaslatba hozni, s a járulékok felemelését keresztül vinni.

Ezután részletesen beszámol a jelentés az év forgalmi adataival.

A beteg létszám az év folyamán 7784 volt, ebből a központban kezeltetett 6419, a kerületben 1365. Ingyen orvosi kezelés és gyógyszerek ingyen kiszolgáltatását igénybe vette 3122 családtag; kórházi ápolásban részesült 268 tag. Kórházi ápolási napok száma 1753, melynek 2534 kor. 62 fillér felel meg.

Táppénzekben munkaképtelen tagjainak 13864 korona 50 fillér lett kifizetve. Gyógyszerek és kötszerekre 10736 kor. 60 fillér fordított; temetkezési pótléokra 1351 kor. 60 fillér. Orvosi fizetésekre kiadott 11443 kor. 80 fillér, Betegápolásra fordított az összes bevételek 80 84° a, temetési pótléokra 2.88^o a, igazgatási kiadásokra 17.86^o a. A tartalékalap 700 koronával gyarapodott, s így most a tényleges tartalék-alap 13200 korona. Az évi bevételek összege 51607 kor. 58 fill. a kiadásoké 49,298 kor. 05 fill., pénztári maradvány 2311 kor. 58 fillér.

Fülemile-pör.

(Monstre-tárgyalás semmiért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Arany János híres költeményéhez, ahol a fülemile éneke miatt pörösködnek a felek, hasonlatos az a pör, melyet ma tárgyalt az aradi törvényszék büntető tanácsa. Annyi vádlott tanu, védő gyülekezett ez alkalommal egybe, mint a szenzációs monstre tárgyalásokon. Barát Sándor jómódu medgyes-bodzási telepes és fiai Mihály és József voltak a vádlottak, kiket Sas Antal, foglalkozására nézve népevezér jelentett fel.

Régi ellenségeskedésben éltek. Cséplőgép miatt veszték össze, majd Barát kibuktatta Sast a közgyámi és bíról állásból, s ő lett bíról. Az összeütközésre Sas kutya adta okot. Harapós kutya volt, melynek csak kolonccal szabad járnai. A kutya azonban kolonc nélkül ment át Baráték földjére, mire agyonlőtték.

Sas ezért idegen ingó vagyon jogtalan megsemmisítése címén feljelentette Barátot. A mai tárgyaláson nem kevesebb mint husz tanu, köztük Vermes Aifred jegyzőt hallgattak ki ez ügyben. A törvényszék végül megállapította, hogy a kutya jogosan lőtték agyon, s a vádlottakat felmentette. Az ügyész elejtette a vádat, Steinhardt Mór dr. pótmagánvádló felebbezett.

Ez a konfliktus egyik része. Sas a kutya miatt nagyon haragudott Barátokra, s mindenképen ki akarta tölteni boszuját. Elzárta Barátéknak hozzá átment boruját és nem adta ki. Erre Barát és fiai kifogták Sas lovát az eke mellől, s elvitték a borju helyett. Ezért szintén bevádolta Sas Barátékat.

A törvényszék Barát Sándort 20 korona, az idősebb fiát 10 korona, a kisebbiket 5 korona pénzbüntetésre ítélte. Reisinger Ferenc dr., Baráték védője felebbezett az ítélet ellen.

Megjegyzésre méltó, hogy az államnak a tanuk díja és más költségek révén, 160 koronájába került ez a neveléses ügy, melynek csak még sokára lesz vége a felebbezések miatt.

A lottókirály adományai.

(Pör a kereskedelmi testület ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Farkas Menyhért, a nagyhirű lottó-király révén több aradi egyesület és jótékony cél pörbe került az osztrák államkincstárral. Farkas Menyhért ezeknek az egyesületeknek, illetve céloknak bizonyos összegű adományt tett. Mikor a szenzáció kipattant, az osztrák államkincstár, mint káros, azt tiltotta, hogy a jótékony és egyéb célokra adott összegek a család utján szerzett lutrinnyereségekből való s azokat az illető egyesületektől pör utján visszakövetelje.

Ilyen pörben fog ítéletet hozni a legközelebbi napokban, május 28-án délelőtt az aradi kir. törvényszék polgári felebbezési tanácsa.

Az alperes az aradi kereskedelmi testület mint az aradvárosi kereskedelmi akadémia fenntartója. Farkas annak idején 1500 forintot adott át Salacz Gyula polgármesternek és reá bizta, hogy azt mi módon ossza föl a jótékony célok közül. Salacz 250 forintot a kereskedelmi akadémia javára adott, amit most az osztrák államkincstár, mint károsult visszakövetelt a kereskedelmi testülettől. Az igazságügyminiszterium utján az aradi kincstári ügyesség lett megbízva, hogy e perben az osztrák államkincstárt képviselje.

Az aradi kir. járásbiróságúál Babó Iván járásbíró elmarasztalta az aradi kereskedelmi testületet, kimondván, hogy „alperes köteles felperesnek 500 korona tőkét, annak 1895. évi december hó 2-ától számított 5 százalékos kamatait és 40 korona perköltséget” fizetni.

Az indokolás szerint az alperes tagadta, hogy a visszafizetésre köteles lenne, miután az összeget nem Farkas szánta a testületnek, hanem Salacz Gyula, akire Farkas az 1500 forint kiosztását vette. Ezzel szemben a bíróság megállapította, hogy Farkas Menyhért öt nappal a család után adta az említett összeget Salacz Gyula polgármesternek, tehát bizonyosra vehető, hogy az a jogtalan uton szerzett pénzből való.

Az aradi kereskedelmi testület felebbezett az ítélet ellen; a felebbezés tárgyalását május 28-án délelőtt 9 órára tűzte ki az aradi kir. törvényszék polgári felebbezési tanácsa. A testületet ez ügyben Steinhardt Mór dr. képviseli.

Az ügy első bírósági döntésének érdekes részlete, hogy Kaizl osztrák pénzügyminiszter meghatalmazását a járásbiróság nem akarta elfogadni, mivel az hitelesítve nem lett. A törvényszék azonban kimondotta, hogy miután a meghatalmazás hatóságtól ered, a hitelesítés fölösleges.

Váltóhamisító tanító.

(Rejtélyes öngyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Az aradi törvényszéket érdekes váltóhamisítási ügy foglalkoztatja. A dolog kapcsolatos egy aradmegyei tanító rejtélyes halálával, s bonyodalmas részletei a következők:

Néhány hét előtt történt, hogy Daul József somoskeszi tanító otthagya állását. Eltávozott a községből azzal, hogy Orsovára megy, a hol jobb állásba jut. Elment, s egy hétig nem hallott róla semmit sem az Erdőhegyen lakó édes anyja, sem pedig a Somoskeszen élő öccse.

Egy hét elteltével az erdőhegyi előjáróság ceruzával írott levelet kapott, melyben egy Weisz nevű utazó tudatja, hogy Orsova közelében az erdőben holttestet találtak, s a nála levő iratokból megállapították, hogy Daul tanító a halott, s hogy Erdőhegyre való. A levél tartalmát, mely nagyon furcsán hangzott, tudatta az előjáróság Daul anyjával, ki bizonyította, hogy fia Orsovára ment, s így az ő holttestét találták meg.

Néhány nap mulva Daul tanító anyja óvást kapott fiának egy rendezetlen váltója miatt. A váltón az asszony és egy rokonának neve volt aláírva. Nagy meglepetést keltett az óvás, mert az asszony semmit sem tudott a váltóról, s a nevet nem ő írta oda.

Nehogy az elhunyt neve váltóhamisítással jöjjön kapcsolatba, az asszony és a rokonok rendezték a váltót. Néhány nap mulva azonban ismét óvást kaptak, s rövid időn belül még néhányat. Valamennyin ugyanazon nevek szerepeltek, s mind hamisítottak voltak. Az Aradmegyei Takarékpénztár két váltót óvatolt meg s egy gyulai és lippai pénztintézet is egyet-egyet.

Ezeket a váltókat már nem fizették ki a rokonok, mert rá ment volna minden pénzük. Most már nem lehetnek kimélettel a halott neve iránt, hanem felfedezték a váltóhamisításokat. Egy aradi ügyvéd utján a tanító anyja kifogásokat adott be az aradi törvényszékhez az ellene indított kereset ellen.

A hamis váltók érthetővé teszik a tanító gyors távozását és halálát. A váltókon lévő aláírásokat hamisította, s a lejárat előtt elmenekült a felelősség elől a halálba.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* A polgári leányiskola színházi előadása. Az aradi polgári leányiskola növendékei holnap, vasárnap és holnapután hétfőn tartják meg hangversenyüket a nyári színházban rendezett színházi helyárok mellett. A vasárnapi előadás délután 4, a hétfői pedig 5 órakor kezdődik. A jegyeket Gonda László színházi pénztáros árusítja naponként 9—12 és 3—6 óra között a téli színház pénztárában, az előadás délutánján pedig a nyári színháznál.

* Ibsen Henrik, összes darabjai közül külföldön a „Peer Gynt”-et ismerik legkevésbé, noha az író hazájában ezt tartják főművevé. És méltán. Mert mélyeséges, nagy költemény ez: ezer szóba csapzik széjjel az eszme, de a sok szál m gint összefut egy csomóba, ott, a hol halál dalát elnyugosztalja az elgyötört idegeket. Sebastyén Károly nagy szolgálatot tett irodalmunknak, mikor ezt a nehéz és fontos drámai költeményt lefordította; munkája minden tekintetben sikerült: nem hullajtja el az eredetinek a szépségét és zengő magyar szóban költi újra a norvég mester nagy gondolatait. Sebastyén fordítását a Franklin-Társulat adta ki, csinos kötetben; az ára füzve 1 korona.

* Rózsa Lili vendégszereplése. Négy estén át vendégszerepelt Rózsa Lili, az aradi színház

primadonnája Nyiregyházán, hol most *Makó* Lajos debreceni színházvezető társulata tölti a nyári szezonot. *Bob herceg*-et játszotta négyszer egymásután teljesen zsufolt ház előtt. A közönség estéről-estére zajosan ünnepelte, s még az előadás végén is többször tapsolta ki. Megesett az is, hogy a lelkesedésre hangolt publicum az előadás végén nem akart távozni, hanem követelte a nyiregyházi aktuálitással fűszerezett *Bob*-keringő megújítását. A nagy siker arra készítette az igazgatót, hogy a primadonnát vendégszereplésének meghosszabbítására vegye rá. Rózsa Lili *Bob* hercegére másfelé is kíváncsiak. Ajánlatot kapott vendégszereplésre a kolozsvári nemzeti színház igazgatójától is.

* *Vértesi Arnold*, egyik legolvasottabb írónk legújabb kötete két fiatal gyermek szerelmi regénye, a kik csak férfikorban és hosszas megpróbáltatások után lesznek egymáséi. *„Varga Imre“* a szegény harangozó fia, még diákkorában szerelmes lesz Nádudvardy Bellába, a gazdag és gögös konziliárius lányába, a kit apa egy osztrák bárónak szánt. A szabadságharc azonban keresztül huzza a dőlőfős földesur számításait, s ekkor Imre, a ki időközben nagy nevet, közbecsült állást szerzett tehetségével, nőül veheti Bellát. A könyvet, melyet a *Franklin Társulat* adott ki, *Goró Lajos* 14 eredeti rajza díszíti; ára fűzve 2 kor. 40 fillér.

* Az *Alföld* című aradi szépirodalmi lapnak, mely immár harmadik évfolyamát éli, legutóbbi száma is érdekes tartalommal jelent meg. A szöveget illusztrációk díszítik, melyek között legkeresettebb az illusztrációk állandó rovata: a szépségrovat, amelyet a legutóbbi számban végvári Neuman Margit arcképe díszít.

* Az *Olcso Könyvtár* legutolsó füzetel: Ossian énekei, fordította Fabian Gábor, Sophokles „Philoktetes“ a Csiky Gergely fordításában. Gyulai Pál novellája, a „Glück-Szerencse ur“, Regőczy Exner Győző költői elbeszélése, a „Réka Gyásza“ eredeti fölfogással és nagy költői önállósággal. „XII. Károly története“, melyet Voltaire írt és Pruzsinszky Pál fordított magyarra. Egy-egy szám ára 20 fillér.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

(*Szell és az ellenzék.*) Hónapok óta tart már a parlamenti obstrukció s a függetlenségi párt, mely a katonai javaslatok elleni támadást rendezte, egész mostanig nagy kedvvel és erővel vitte keresztül a küzdelmet.

Ma azt jelenti budapesti tudósítónk, hogy az ellenzék egy részében fáradtság és levertség vehető észre a miatt, hogy a küzdelem céltalannak bizonyult, a menyiben sem *Apponyit* eltávolítani, sem pedig *Szell Kálmán* miniszterelnököt rezervált állásából kiugratni nem sikerült.

A miniszterelnök és az ellenzék közt naponta folynak a purparlék, melyek valami uton-módon *egyességet* vannak hivatva létrehozni. Az az ellenzéki árnyalat, mely az obstrukciót eddig is vezette, nem hajlandó belemenni semmiféle engedménybe, mindazonáltal a kormányhoz közel álló körök remélik, hogy aratásig mégis csak létre jön valamelyes megállapodás.

(*Tisza István — miniszterelnök.*) A *Nagyvárad* című laptársunk a bihari szózat hatásából azt derítik ki, hogy *Szell Kálmán* pár nap mulva beadja lemondását és utódja *Tisza István gróf* lesz. Cikkéből — kuriózum gyanánt — az alábbi részleteket közöljük:

„Biharmegye szózata nem hangzott el nyomtalanul. Az egész közvélemény komoly figyelme fogadta az ország vezető

vármegyéjének e határozatát, különösen pedig *Tisza István* gróf beszédét, mely e határozat meghozása alkalmából elhangzott. Nyomban e beszéd után konstatáltuk, hogy Biharmegye közgyűlésének jelentős eseménye az, hogy a passzív rezisztenciával szemben, melynek jelszavát *Szell Kálmán* miniszterelnök hangoztatja: egy erősen aktív államférfiut állít a helyzet élre. S amit mondtunk, bekövetkezett. Immár arról kapunk hírt Budapestről, hogy *Tisza István* grófban látják a helyzet urát s őt emlegetik új miniszterelnök gyanánt.“

„Az egész szabadelvűpártban érvényesül az az irány, mely a lágymeleg, se hus, se hal taktikával szakítani akar s a tettek politikáját követeli. Még *Apponyi Albert* gróf és hívei is csatlakoznak *Tisza István*hoz és gárdájához. Ez a cselekvés pedig először is abban fog nyilvánulni, hogy legközelebb betérjesztik az indítványt párhuzamos ülések tartásáról.

A szabadelvű párton ezt az átalakulást azonban a király személyéhez kötik, az ő vélekedését akarják megtudni. S politikai körökben ma határozott formában elterjedt az a hír, hogy az aktív politikához O felsége is hozzájárult, s nem helyesli, hanem ellonzi *Szell Kálmán*nak a passzív rezisztenciát tartalmazó irányát. Sőt azt is beszélték, még pedig beavatott politikusok, hogy *Szell Kálmán néhány nap mulva beadja a lemondását és a király az új kabinet megalakításával Tisza István gróft bizza meg.*

Ez az a nagy fordulat, amit a bihari szózat előidézett.“

(*A katonai javaslatok.*) A lebergi újságok mostanában gyakrabban foglalkoznak a magyar viszonyokkal. Legutóbb aztán az egyik, a *Slowo Polskie* kalandos hírt bocsátott szárnyra. Azt írta ugyanis, hogy a katonai javaslatokat vissza fogják vonni és csupán a régi kontingens megszavazását kérik a képviselőháztól. Ausztriában, a hol már megszavazták a fölemelt ujonclétszámot, hatályon kívül helyezik ezt a törvényt és a „magyar paritás“ alapján ejtik meg a sorozást.

Ugyanez a hírforrás azt mondja, hogy *Körber* miniszterelnök június közepén elnapoltatja a Reichsrath üléseit és a budget-provizóriumot a 14. §. alapján lépteti életbe az év végéig. A kiegyezési törvényjavaslatokat szintén nem óhajtja *Körber* most tárgyalni, hanem csak akkor, amikor azok a magyar parlamentben kerülnek szőnyegre, hogy így a tárgyalások a két parlamentben együtt haladhassanak.

Hát ami a katonai javaslatok visszavonását illeti, az lehet, hogy igaz lesz, egyelőre azonban nagyon valószínűtlen. S a többi hír is csupa kombináció. Budapesti forrásból határozottan jelentik, hogy a katonai javaslatokat nem vonják vissza. Ma még kevésbbé, mint valaha, mert nincs rend a monarchiában. Már pedig ezzel nagyon sietni kell, hogy legyen belőle valami.

Eppen tegnap halasztották el negyedszer a sorozást Magyarországon, ezuttal alkalmasint utoljára. Ezuttal július elseje és augusztus huszonkilencedike között akarnak ujoncot szedni. Ez a legutolsó terminus, mert mindazok a munkálatok,

amelyek a sorozást követik, a többi között az utóállítás, az ujoncok beosztása és kiegészítése, szóval az összes katonai közigazgatási teendők egyetlen hónapra maradnak. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az állítás ideje most már össze fog esni az aratással, el sem képzelhető az a rettenetes zavar és kavardás, amibe beleestünk.

Statárium az ebekre.

(A gáji lakosok kérvénye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Mióta Aradon a kutyák között a veszettség nagyobb számban fordult elő, sok embernek meggyült a baja a kutyáival. A kapitányi hivatal ugyanis a veszettség elterjedésének megállítására céljából az idén is kiadta szokásos rendeletét, mely kimondja, hogy a veszettségi esetek felmerülésének megszűnéséig a város területén minden kutya szájkosárral látandó el, vagy pórázon vezetendő.

Ez a rendelet természetesen nem kis gondot okoz a kutyák tulajdonosainak. Amelyik kutyát a gyepmester szájkosár nélkül elfogja, azt akár veszett, akár nem, feltétlenül kiirtják. Az természetesen óhatatlan, hogy a kutya a zárlat hosszú tartama alatt még véletlenül is ki ne szökjön az utcára. Ha aztán a kutyát ilyenkor elfogják, legyen bár az állat még oly értékes és ártalmatlan, lebunkózzák.

A kapitányi hivatal egyszer megkísérelte a miniszteriumnál kieszközölni azt, hogy a zár alatt elfogott, de a veszettséggel nem gyanúsított kutyákat bizonyos megfigyelési idő után visszaadhassák a tulajdonosnak, a belügyminiszter azonban megtagadta a kérelem teljesítését avval az indoklással, hogy állatorvosilag sem lehet megállapítani azt az időt, amely alatt egy kutyán a veszettség kitörhet. Így aztán az elfogott kutyákon segíteni nem lehet. Sőt Aradot még az a veszedelem is fenyegeti, hogy a veszettség a sűrűn ismétlődő eseteket tekintve, járványszerűleg is felléphet s ez esetben az összes Aradon levő kutyákat kiirtják.

Lapunk mai számában már megemlékeztünk arról, hogy *Müller Károly* kérvényt adott be a tanácshoz a kapitányi hivatal egy rendelete ellen, mely szintén a kutya-tartásra vonatkozik. E rendelet, melynek megszüntetése érdekében a gáji lakosok küldöttségileg is felkérték *Varjassy Lajos* polgármester-helyettest, így szól:

A m. kir. földmivélsügyi miniszterium támogatásával az Aradi vadász társulat a város közönségétől bérelt vadászterületén fácan tenyésztést létesített, a vadtenyésztés előmozdítása céljából felhívom a város lakosságát, hogy a mészáros dogge, vagy hasonló nagyjau kutyákat szájkosárral lássák el, a házorsó ebeket pedig nappal állandóan tartásuk köztve s éjjel is csak akkor eresszék el, ha az udvar olyan, hogy onnan az eb ki nem jöhet.

Különösen meghagyom az ebtartó tulajdonosoknak, hogy kutyáikat a földekre magukkal ki ne vigyék.

Müller Károly a gáji lakosok nevében beadott kérvényben felhívja azt, hogy a gáji rendőrség nem képes a vagyonbiztonságot megővni, a lakosoknak tehát szükségük van a szabad kutya-tartásra. A tanács mai ülésében helyt adván a gájiak kérelmének, egyelőre azonban a kutyák fogvatartása, illetőleg szájkosárral való ellátása a veszettségi esetek miatt ugyis kötelező.

Soós bírót letartóztatták.

(Törvényszéki bíró a fogházban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 23.

Szenzációs letartóztatás történt ma délután Budapesten. A magyar bírói kart közlelő érdeklő ügy nyert meglepő megoldást: Soós Kálmán törvényszéki bírót, akinek neve megvesztegethetősége révén nem ismeretlen, ma *Sárkány* budapesti büntető törvényszéki vizsgálóbíró letartóztatta és bezáratotta az ügyészség fogházába.

Soós Kálmán bíró esete ismeretes. A budapesti polgári törvényszék főlebbviteli tanácsának tagja s több pernek előadója volt. Az ő referációján alapján döntött a tanács s ily módon hatalmában állott úgy dönteni, amint azt egyes felek érdekei kívánták.

Soós Kálmánnak büntársa is van. *Schwarz* Ábrahám a neve, s az volt a feladata, hogy eljárjon a perben álló feleknél s illő jutalom ellenében a felekre nézve kedvező döntést helyeztett kilátásba.

A jutalom azután megosztzkodott Soós bíró és Schwarz Ábrahám s rendszeresen a bíró kapta a nagyobb részt. Ezek a galád üzelmek azonban most télen napfényre jöttek s az ügyészség erélyes nyomozása megállapította, hogy hat esetben vesztegették meg Soós bírót.

A vizsgálat is gyors menetben megindult s ma már a büntetőtörvényszék vádpanácsa elé került az ügy, melyben az említett érdekes fordulat történt.

A vádpanács ma délelőtt hat rendbeli megvesztegetés büntette miatt vád alá helyezte a bűnös üzelmeket folytató bírót. A vádpanács határozata után az ügyészség *Sárkány* vizsgálóbírónak indítványt tett Soós bíró letartóztatása iránt.

Sárkány bíró két detektívét küldött Soós bíró lakására, a honnan kocsin hozták a vizsgálóbíró elé. A kihallgatás mindössze két-három percig tartott, mely idő alatt a vizsgálóbíró kihirdette Soós Kálmán előtt a letartóztatást elrendelő végzését.

Azután két fogházör lekereste az ügyészségi fogházba, a melynek bejárata előtt *Kisfaludy* fogházigazgató már várta az uri bűnöst.

A fogházigazgató külön cellát rendelt Soós bíró számára.

SPORT.

Az aradi realisták győzelme.

— Hazatérés a debreceni tornaversenyéről. —

Arad, május 23.

A debreceni kerületi tornaversenyéről melyet a középiskolai tanuló ifjuság számára rendeztek fényes győzelmekkel tért haza ma este az aradi állami főreáliskola tornász csapata. A huszonhárom tornászból álló csapat összesen nyolc első és második díjat hozott haza. Ez az eredmény maga elég dicsőséget jelent a „realisták”-nak, sokkal jelentősebb lett volna azonban ha az aradiak tornászait két versenyben is baleset nem éri.

A főreáliskola csapatjának kiválóbb tagjai természetesen egyenként is résztvettek az ugynevezett egyéni versenyekben, melybe kiki a saját maga erejét, ügyességét viszi. Az egyéni versenyek közül a kötélmászás és függeszkedésben első díjat nyert *Altmann* Rezső, második díjat *Szerinka* László. Ugyancsak második díjat nyert a távolugrásban *Szathmáry* Béla.

A tízes tornász-csapat összetett versenye,

mely rud magas ugrás és súlydobásból állott, a mely a főversenyszám volt, rosszul ütött ki a realiskola csapatjára. Egy tornász ugyanis verseny előtt a lábát úgy megütötte, hogy sem súlyt dobni nem tudott, sem a kétméter magasságot, melynél a magasugrás versenye kezdődött, átugrani nem tudta; evvel aztán a verseny eredménye az aradiakra nézve már előre eldőlt.

De egy második baleset dacára is négy győzelmet aratott az aradiak versenyfutó csapata, mely négy tagból állott. Itt a startnál az a baleset történt, hogy a csapat egyik legjobb futóját az indulásnál föllökték. *Medrea* azonban, így hívják a balesetes futót, hamarosan talpra állott, s a többiek előnyét remek futásával behozta úgy, hogy a bírálók egy része holt-versenyt konstatait. A csoportbíró döntött s az aradiaknak a második díjat ítélte a staféta-futásban. A staféta-csapat tagjai voltak: *Berár*, *Kocsisovszky*, *Korányi* és *Medrea*.

A viadalok második napján tartották meg a *júleszlabda-versenyeket*, melyben az aradiak csapata 3:2 arányban aratott győzelmet az erzsébet-városiak felett.

A realiskola tornászai tehát két első és hat második díjat hoztak el a tornaversenyéről.

A győztes diákok ma este a kilenc órai vonattal jöttek haza Debrecenből. Az állomásnál a realiskola tanárai és sok tanulója várták a győztes fiukat s lelkes éljenzéssel fogadták ezeket. A tornászok a pályaudvarról is katonás rendben jöttek be a városba.

+ Az aradi kerékpárklub holnap, vasárnap délután *Németságra* rendez kirándulást, mely tréfas versenyyel lesz egybekötve. Indulás délután 2 órakor a várba vezető hídfőtől.

+ A kisjenői lövészversenyek holnap, vasárnap folynak le előreláthatólag nagy közönség jelenlétében. A futamok iránt erős az érdeklődés Arad sport-körében is, honnét a holnapi vonatokkal sokan készülnek kimenni Kisjenőre. A lövészverseny tavaszi ünnepélyvel és táncvigalommal lesz egybekapcsolva.

+ A Meteor kerékpár-klub holnap, vasárnap kirándulást rendez *Zimándujfalura*. Indulás d. u. 2 órakor a Vas-kávéháztól. Távoltság oda és vissza 23.6 km. Menetparancsnok *Ehrbar* Henrik. Vendégeket szívesen látnak. A klub választmánya elhatározta, hogy f. é. június 21-én háziversenyt rendez.

A románok aktivitásában.

(Vlád Aurél jelöltsége.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Megirtuk, hogy a *dobrai* kerületben a *Lázár* Árpád halálával megüresedett mandátumra föllép *Vlád* Aurél dr. szászvárosi ügyvéd, még pedig román nemzetiségi programmal.

Ennek a jelöltségnek az a főérdekessége, hogy úgy tüntetik föl, mint a románok parlamenti passzivitásának megszűnését. Az aradi *Tribuna Poporului* mai számában föltűnő helyen cikket közöl, ezzel a címmel: *A jég meg van törve!* Ez alatt természetesen a passzivitás jegét érti. Fölhívja a *dobrai* kerület románjait, hogy a választásnál *Vlád* Aurélra szavazzanak. „Elég volt már a passzivitásból, mondja a román lap. Annak köszönhető, hogy tulnyomóan románok által lakott kerületekből vagy szabadalmazott mamelukok, vagy a legtűrelmetlenebb *Kossuthisták* kerültek a parlamentbe.” Majd azt mondja: mellekes az, hogy *Vlád* dr. győz, vagy elbukik: az ő föllépése minden esetben *forduló pontot* jelent a román politikában.

Az aradi román lapnak ez az állásfoglalása ezért föltűnő, mert eddig azt hangoztatták, hogy a passzivitást incidentaliter, időközi választásoknál megtörni nem lehet, csakis az általános választások alkalmával, s akkor is országos pártértekezletnek kell azt megelőzni, a mely megállapítja az aktivitás programját.

Ugy látszik azonban, a románok nem kötik magukat ehhez, s *Vlád* maga fogja akti-

vitásának programját megállapítani és e hó 28-án, *Dobrán* kifejtteni.

Vlád az aktivistáknak ifjabb csoportjához tartozik, azokhoz, a kik eddig a román politikai életben szerepet nem vittek. Szászvárosban ugyanis két részre szakadtak az aktivisták. Az egyiknek lapja az *Activitatea*, a melyet *Muntyán* Aurél dr. szerkeszt; a másik a *Libertatea*, a melynek tulajdonosa *Vlád* Aurél dr. Hogy *Vlád*ék milyen szellemben közelednek aktivitási politikájukkal a magyarokhoz, mutatja, hogy *Vlád* Aurél lapjának volt felelős szerkesztőjét *Mocza* Jánost a napokban ítélték el magyarellenes izgatásért tíz havi fogházra.

A mint hírlík, *Vlád* dr.-nak nincs sok kilátása a győzelemre, bár az *Ardeleana* szászvárosi bank, a melynek ő az igazgatója, s a mely a magyarországi román pénzintézetek közül a harmadik helyen áll (az első a szombeni *Albina*, a másik az aradi *Viktoria*) erősen fogja támogatni. Ellenben több chance-ai vannak *Farkas* Béla dr. dévai ügyvédnek, miután *Adorján* Sándor, a Magyar Nemzet szerkesztője nem lép föl.

Ilyenformán a románok parlamenti aktivitása egy bukással kezdődne. Ez azonban már nyílt hirdetése annak, hogy a mennyiben mostanában új választásokat rendelnének el, a románok az egész vonalon föllépnének, nemzeti-ségi programmal.

Botrány a Dalegyletben.

(Az elnökválság okai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Az Aradi Dalegylet elnökválságához, mint ez utólag nyilvánosságra került, sokkal érdekesebb események fűződnek, mint amilyet a tisztújító közgyűlésről hozott tudósításokból sejteni lehetett. Az elnökválság részleteit egy hírlapi polémia következtében jutottak nyilvánosságra, a mely a volt elnök: *Vincze* Miklós ügyvéd és a Dalegylet között indult meg.

A polémia előzménye az, hogy a dalegylet választmánya egyik ülésében az egyesület egyik tagjának panaszára egy határozatot hozott, mely rosszalását fejezte ki *Vincze* Miklós elnöknek a karmester és a tagokkal szemben követett eljárása felett s egyúttal azon óhajának is adott kifejezést, hogy az elnök tapintata találja meg a kellő utat és eszközt arra, hogy a karmester és a tagok a jövőben megnyugvást találjanak a köztük s az elnök között szükséges egyetértés biztosítására.

Ebből a határozatból *Vincze* Miklós azt a következtetést vonta le, hogy lemondott az elnökségről. Csütörtökön pedig, miután közben a dalegylet tisztújító közgyűlése *Ábrai* Lajost elnöknek megválasztotta, *Vincze* Miklós nyilatkozatot közöltetett a Dalegyletben, melyben elmondja, hogy az egyesület tagjai a Dalegylet javára rendezett színházi előadás után társas összejövetelt tartottak s ennek számláját az egyesület pénztárából akarták megfizetni.

— Ugyanekkor — mondja *Vincze* nyilatkozata — hogy a szegényebb sorsu dalárdisták zsebéből némileg kimélhessem, 10 liter bort rendelttem a tagoknak, melyet eltávozásom előtt ki is fizettem.

Az összejövetel számláját az elnök nem volt hajlandó az egyesület pénztárából előlegezni s a nyilatkozat szerint ez volt indító ok arra, hogy a választmányhoz a panaszt beadták, azt hozván fel ebben, hogy *Vincze* Miklós a tagokkal keményen bánik.

A volt elnöknek e nyilatkozatára hosszabb válaszban felelnek a Dalegylet tagjai, akik ebben a tárgyban tegnapelőtt értekezletet tartot-

Szeszűzet.

- Május 23. -

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szerített moslék 12'80-13- korona mmásanként.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

- Francia regény. -

Fordította: Ritt Gyula.

[29]

(Folytatás.)

TIZENHETEDIK FEJEZET.

- A párbaj ma reggel lesz!
E szavakkal lépett be junior Walter nagy sebbel-lobbal a szobába, hol szülei, a legnagyobb kényelem között a reggelinél ültek. Míg Walter né asszony ajkát az ijedség kiáltása hagyta el, addig senior Walter a legnagyobb flegmával falatozott tovább.
- No, egy kis lecke, egy kis nemesvéresztés, nem fog ártani az én drága vőm uramnak...
- Te nagyon könnyen veszed papa, - szólt közbe junior Walter boszusan. - Montrabelle barátom, nagyon veszélyes ellenfél, huszonöt lépésről a szilvماغot kilövi a kezéből...
- Az én kezemből ugyan ki nem lövi, - nevetett az öreg.
- És olyan hangulatban van, - folytatta junior Walter - hogy a legrosszabbtól lehet tartani.
- Na, még az sem volna a legrosszabb - felelt az öreg és hirtelen elgondolkozott.
- Szegény gyermekem, ... szegény Claire ... - jajongott Walter né. Senior Walter felesége felé fordult. A kést és villát haragosan csapta az asztalra.
- Tegnap már mondtam neked, - szólt kemény hangon, - hogy ez nem mehet így. A gróf urban nagyon csalódtunk. O nem érdemes részvétünkre, elpocsékolja a pénzemet, ... boldogtalanná teszi leányomat ... egyszerűen ő egy kiálthatatlan ember ... Claire-nek válnia kell tőle.
- Istenem, micsoda botrány!
- Botrány? A válás manapság nem botrány többé, ez egy törvényes intézkedés, ami ugyancsak törvényes formában lesz végrehajtva és megerősítve. A válás különben egy modern s mondhatom igen okos és észszerű intézmény.
- De kérlek, egy elvált asszony igen nehezen fog újra férjet kapni...
- Te balga! Egy elvált asszony, kedves, pikáns jelenség, ... s hozzá még elvált grófnő!
- Hát Claire, grófnő marad?
- Magától értetődik, megtartja az alenconi Billefort grófnő nevet. Nem ő a hibás fél?! No és az alenconi kastély is az övé lesz, különben az természetes, majd gondoskodom róla. A nyarat aztán majd Alenconban fogjuk tölteni, kedves vőnk, a gróf ur, ugysem tartotta érdemesnek, hogy bennünket meghívjon.
Senior Walter már jóelőre, az alenconi kastély teljhatalmu urának képzelte magát, zsebetett kezekkel, terpeszkedő göggel és méltósággal járt föl és alá szobájában.
Junior Walter, ki az ablaknál állt és egy opera dallamot dobolt az üvegtáblán, hirtelen megfordult.
- Csak attól tartok, hogy Claire nem fog

a válásba beleegyezni? - kiáltott Walter ur. - A történetek után? Tegnap már irtam neki, most elmegeyek, hogy beszéljek vele.
- Eredj, eredj kedves Gusztli. - Kérte őt Walter né. - Szívesen elkisérnélek, de erős fejfőrcseim vannak, ... aztán a gróftól is félek.
- Csak maradj itthon, - szakította félbe senior Walter a feleségét. - Az ilyen tárgyalásnál úgy sem vehetjük hasznodat. Claire-t valószínűleg magammal fogom hozni, ő is fog örülni, ha kiszabadítom abból a pokolból...
- Megnézem, hogy barátom, Montrabelle gróf visszatért-e, szólt végül junior Walter és gyorsietve elhagyta a szobát...
A Billeforti palotában halotti csönd uralkodott. A folyosókon széles neszfogó szőnyeg feküdt, az udvar pedig szalmával volt beszórva, hogy a kocsi zörgést tompítsa. Két orvos és egy tapasztalt betegápoló foglalkozott a nehéz sobesülttel, ki öntudatlanul feküdt az ágyon.
Claire, a szomszéd szobában tartózkodott, az agg lelkész és Richard gróf társaságában, Monticon márkai az öreg grófnőhöz hajtott, hogy a történetekről értesítse...
- Mondja el Richard a párbaj lefolyását, - kérte Claire.
- Nem fogja az fölizgatni? Hisz alig tért magához aléltóságából...
- Erős vagyok ... mindent elmondhat ... csak beszéljen.
- Nem sok mondanivalóm van, - válaszolt Richard komolyan. - Kétszer próbáltuk kibékíteni a feleket, nem sikerült. Renée erélyes kézmozdulattal utasított vissza minden békítési kísérletet... Kimértük a távolságot a felek szembeálltak, Brissac kapitány, ki mint érdektelen fél szerepelt az aktusnál, számolt, ... csaknem egyszerre dördült el a két lövés, ... amint a füst elhúzódott, Renée még ki egyenesedve állt szemünk előtt, azt hittük, Montrabelle hibázott ... ekkor Renée megfordult, megingott, kezeivel melléhez kapott és végig vágódott a földön.
Montrabelle gróf sápadt arccal, sötét tekintettel bámult maga elé, kezében a füstölő pisztolyt tartotta, homloka egy könnyű sebtől vérzett, Renée golyója levitte fejről a fűveget... Hirtelen Renéehez ugrottunk, hogy fölemeljük... tompán hörgött, orrán, száján vérsugár tört elő és a mellsebe vérzett. Eszméletlen állapotban volt, ... az orvos felszakította ruháját és megvizsgálta sebeit... a golyó közvetlen a szíve alatt hatolt be és szétroncsolta a tüdejét... balra két centiméterrel már a szívet éri s a halál akkor nyomaan beállt volna...
A borzalomtól megremegve, Claire egy pillanatra kezeibe rejtette arcát. Aztán fölegyenesedett s halvány arca a legnagyobb önuralomról tanuskodott.
- És nem tért többé vissza Renée eszmélete?
- De igen, az orvos fájdalmat okozó vizsgálata alatt, egy pillanatra visszatért... me-rev, fájdalomteli nézéssel pillantott reánk... beszélni akart... én föléje hajoltam, ő e nevet suttogetta: „Claire“ s aztán visszaesett aléltóságába. Lassan fölemeltük, óvatosan elhelyeztük a kocsiban és elindultunk hazafelé... ez az egész!
Az öreg lelkész néhány vigasztaló szót akart mondani, de Claire fájdalmas mosolylyal tette kezét öreg barátja ajkára.
- Köszönöm önnek, jó barátom, - szólt remegő hangon, de igazi vigaszt úgy sem tudna nekem adni... imádkozzon értem atyai jó barátom, hogy Isten legyen könyörületes én hozzám...
(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Szőlőbirtokosok

Faluzók, nyaralók

Vagy majálisozók

Lóversenyre rándulók

Szóval Aradról távozóik

becses figyelmébe ajánlom delikatesz üzletben kapható finom falatokból s italokból álló nélkülözhetetlen utavalókat!

Záray Géza,

husdelikatesz gyártó.

Telefon sz. 432.

Az „Első magyar általános biztosító társaság“-nál 12.000 koronára biztosított, de ennél is többet ért épületeim leégvén, azokért csakis 2166 koronát kaptam tüzkártérítésül. - Ugyanezen pompás társaságnál életbiztosításom is van: mit remélhetnek utódaim?
Arad, 1903. február hó 15.

Paulik Pál.

ALAPITTATOTT 1892.

Hidegviz-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy hidegviz-intézetemet Zrinyi-utca 5-ik sz. házból

Deák Ferenc-utca 2. Sebesy-féle házba május hó elsejétől áthelyeztem.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy kényelmesen berendezett fürdőm vízvezetékekkel reggeli 5 órától esti 8 óráig a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizmód minden neme (Kneip-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető. Külön berendezett kitűnő hatású orosz gőzfürdő. Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve,

Maradtam kiváló tisztelettel:

Posch Károly.

Magyar gyártmány.

Feltűnést kelt

Magyar gyártmány.

a „Turul“ czipők olcsósága.

Férfi czipő
erős bőrből
3 lrt 50 kr.

Férfi fűzős
erős bőrből
3 lrt 80 kr.

Női czipő
tartós
3 lrt 25 kr.

Női fűzős
tartós
3 lrt 80 kr.

Női gombos
tartós
3 forint

Gyermek-
czipők
1 frtől kezdve

TURUL CZIPŐGYÁR RAKTÁRA,

Aradon, Andrassy-tér 4. Nádor-szálloda.

1888. év óta eredményesen használják bel- és külsőleg a

BERGER-féle

gyógy-, egészségügyi-szappanok

G. Heil & Comp. gyáraként Tübingen-ban. Aranyérem Páris 1900.

Berger-féle 40 máz. kátrányszappan, } borkérek és bőrbajok ellen.
 Berger-féle kénos kátrányszappan }
 Berger-féle glicerin kátrányszappan, } a bőr minden tisztítására alkalmas mint mosó- és fürdőszappan.
 Berger-féle panama kátrányszappan }

És ezen kedveltek a következő szappanok: Hosszúszappan, borászszappan, orvosi szappan, napfényű olaj gyöngyök a kátrányszag kellemetlen, bőrbetegségeknél, kézzel mosni, kezeletlen és kő-homokszappan, szepiőszappan, pezsgőszappan, vörös arc és viaszos ellen. Tantaluszszappan, Berger-féle fogmosás tubusokban, 1. számú rúdhoz fogak, 2. számú dolmányokhoz, kitűnő fogtisztító szer.

Anélkülkül Berger-féle szappanok G. Heil & Comp. gyáraként, 30 év óta borsosvári, vándorokéjakként emel védeget és a cég általán G. Heil & Comp. védő nyomatással a címén AB & Co. viselik.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára Budapest, Király-utca. Kiosnyban Ma gyárosok és kénos gyógyszer-táraiban.

Raktár Aradon: Gutori Földes Kelemen és Rozsnyay Mátyas gyógyszerész uraknál, és kapható az összes hazai gyógyszer-tárakban. 811

Kérje

ingyen és bérmentve
 illusztrált árjegyzékemet,
 mely több mint 500 ábrát
 tartalmaz

órák, arany-, ezüst-
 árukról és zenemű-
 cikkekről.

KONRÁD JÁNOS

Óragyáros és kiviteli ház Brűx 276. sz.
 (Csehország.) 1771

Rohitsi „Styriaforrás” gyógyviz.

Gyomordaganatok és görsők. Orvosilag
 Bright-féle tüdőgyulladás, ajánlva!
 Hörg és gegebántalmak,
 Gyomor és bélhurut,
 Nagyserű Czukorbetegség,
 eredmények! Nehéz székelés,
 Májbajok ellen.

Nagybani raktár Magyarország részére: Hoffmann
 József Budapest, Bathory-utca 8. 2700

Van szerencsém a t. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Andrassy-tér 20-ik szám alatt (Weinberger János cipészüzletének tőszomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

női kalap üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legizlesebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb izléssel eszközölök.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Mademoiselle Serah
 (Löwenberg S.)
 775 Andrassy tér 20. sz.

Zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA
 Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb óra és ékszer-raktára. 703

TELEFON 438.

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázó mester

Aradon, Boczkó-utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba, és kádak-, vas- és fa-butorok-, vizikannák-, tálca-, kályhavédő-, faksarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelben, floderozások minden színben a legsecssiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítenek. 421

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárpitos és diszitő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüssel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőimnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butoresomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiardasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Tisztelettel

Beiner J. Gyula

kárpitos és diszitő 248
 Thököly-tér 8/a. szám (Prolion-ház.)

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, ékszerész és ezüstműves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves

Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal minden szerkezetű fegyver kisebb és nagyobb javítását és új agyazást, csőbarnítást jutányos árban 287

jótállás mellett.

Továbbá raktáron tart legjobb minőségű fegyvereket, revolvereket, sörétet, töltényeket és minden e szakmába vágó cikkek, a legjutányosabb árak mellett.

Bräuner Vilmos

disztesztő

Aradon, Kapa-utca 12/a.

Elfogad a disz és szobafestés terén bármely munkák elkészítését, ugyanint

templom, termék, kastélyok, stb. belső diszítését,

színházi diszletek és tájképek megfestését. 509

Vidéki munkákat pontosan eszközölök. — Vázlatokat és költségvetést kívánatraingyen készítek.

Üzlet áthelyezés!

Albrecht Ágoston

ezelőtti: CSEH KATALIN

keztyü-üzletét

1903. május 1-én

Salacz-utca 1-ső szám a.

Lócs-féle házba

helyezte át.

1067

A Gróf Csáky-féle uradalomhoz tartozó

Alvácza fürdő

Arad és Hunyadmegye határán.

Teljesen újra berendezve és kényelmes vendégszobákkal ellátva.

Gyönyörű fekvésű, kies völgyben kitűnő jó levegővel.

Csuz, ischias, rheuma, köszvény, női betegségek, bőrbajok, elgyengülés stb. ellen, kiváló jó hatással, biztos eredménnyel.

Állatdó fürdőorvos: Dr. Lovdvy Márk.

Kitűnő magyar koszt! Allandó zenekar!

Legolcsóbb árak!

Ünnepélyes megnyitás május 17-én.

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most újból megjelent és számos kiadást ért Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Megromlott ideg-, fáj- és nem-rendszer című könyve, amely jó tanácsokat ad ezen bajok ismertetésére és gyógykezelésére. 1075

Egy korona 20 fillér bélyegeken történt előzetes beklüldése esetén bérmentve küldi Carl Röber Braunschweig.

281—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nagyváradi uttól jobbra az élőviz csatorna mellett fekvő s jelenleg Jellinek és Schlésinger cég által bérelt 634 □ öl területnek 1903. évi augusztus 1-től számított 8 évre való bérbeadása iránt folyó év május hó 25-én d. e. 10 óra-kor árverést tart.

Kikiáltási-ár: négyszögölenként 1 (egy) korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 100/o-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi május hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
 aljegyző.

Gebei Sándor

és mester

Aradon, Sina-utca 5.

Elvállal minden az **és szakmába** vágó új és javítási munkákat, u. m.:

fedelek, pajták, szinek és gazdasági férő helyek elkészítését

jótállás mellett, jutányos árban és pontos kivitelben. 420

Magy. kir. Államvasutak.

15575—1903. A. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1904. évben szükséges vasuti talpfák, váltó és külön talpfák szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

a) mintegy 80.000 drb. 270 ctm. hosszú első rangu tölgy vagy bükk talpfa.

b) mintegy 630.000 drb. 250 ctm. hosszú első rangu tölgy vagy bükk talpfa.

c) mintegy 900.000 drb. 220 ctm. hosszú második rangu tölgy vagy bükk talpfa és

d) mintegy 2.800 köbméter éles élű tölgy váltó és külön talpfa szállítására.

Kedvező árak mellett az a), b) és c) alatt érintett talpfák szállítása három évi időtartamra is biztosítottatik.

A szállításra vonatkozó részletes módokat megáiban foglaló „Ajánlati felhívás” valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos Iparegyesületnél, a keresk. muzeum igazgatóságánál, valamint a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó) kapható, hol a kötelező ajánlati űrlap is megszerezhető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárából szerezhetők meg.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirattal: „Ajánlat 15575—903. számhoz” ellátva, legkésőbb 1903. évi június hó 4-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztárában leteendő.

Később benyújtott ajánlatokat, valamint az olyanok, melynek nem pontosan és nem a részletes módokat betartása mellett tételük, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz, le nem tételt, nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1903. április hó.

A magy. kir. államv. igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

Egymást ölik!

a balga svábok; — bár

Vojtek és Weisz rovarirtója

tömegesen pusztítja őket.

Kapható 50, 80 1-40 filléres dobozokban.

Csak akkor valódi, ha minden doboz eredeti záró szallagunkkal van leragasztva. 845

Kerestetik

egy ügyes berakóleány

és tanulóleányok géphez,

továbbá

t a n u l ó k

az

Aradi Nyomda Részvénytársaság

könyvnyomdája és könyvkötészete részére.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Az idényre!

„Fuchsol” bolha- és poloska tinctura, nemcsak bámulatos hatásával túlhaladja az eddigi összes szereket, hanem mert folyékony vizsínü és illatos. Foltokat, vagy piszkot nem hagy maga után vissza és a belégző-szervekre nem kellemetlen. Továbbá

„Fuchsol” moly- és svábbogár-por

kiadós, és még utólag is ható szer.

Prospektusok, és számos elismerő iratok hatóságoktól, valamint árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

Kiváló szer minden rovar ellen.

„Fuchsol” kémikai laboratóriuma

2571

U J H A Z Y Á R P Á D É S T Á R S A I

POZSONYBAN, Vörösmarty-utca 7. szám.

SCHMIDT LAJOS

szobafestő és mázó

Aradon, József főherceg-ut 10. sz.

Ajánlja magát a helybeli és vidéki építészek, háztulajdonosok és lakásbérletkneél szükségelendő minden a

szobafestő és mázó

szakmába vágó munkák elkészítésére a legegyszerűbbtől a legdiszesebb stílusban.

Ugyszintén elvállal 447

templom-festési és díszítési

munkákat a legjutányosabb árak mellett.

1982—1903. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jöhető

2800 korona évi fizetéssel és 560 korona lakbérrel javadalmazott egy községi bírói,

2200 korona évi fizetéssel és 440 korona évi lakbérrel javadalmazott egy fogalmazói,

1700 korona évi fizetéssel és 340 korona évi lakbérrel javadalmazott egy rendőrhadnagy,

1600 korona évi fizetéssel és 320 korona évi lakbérrel javadalmazott egy adóügyi számtiszt,

1400 korona évi fizetéssel és 280 korona lakbér illetménynyel javadalmazott két irodai segédtszti állásra pályázatot hirdetek.

Az 1883. évi I. t. cz. szerint felsorolandó pályázati hirdetmények 1903. évi június hó 6 ik napjáig bezárólag Arad szab. kir. város polgármesteréhez lesznek benyújtandók.

Arad, 1903. évi május hó 16 án.

Institoris Kálmán, s. k. polgármester.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a
kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Judakozásánál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a
kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Ízen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Csinosan butorozott

külön bejárata szoba Andrassy-tér 8. alatt kiadó. Ugyanott teljes el-látásban is részesülhetnek. 1199

Lakást keresek.

Négy nagy szobás lakást keresek augusztusára a főtéren, vagy annak közelében, Ajánlatot „Nagy szobák”, cím a kiadóhivatalba kérek.

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen” 7 katastr. holdnál nagyobb szőlő terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 918

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1034

Kiadó üzlet.

Salacz-utca 3. szám alatt a „Pilseni” sörcsarnok mellett és a „Casinó” alatt egy szép üzlet, nagy szobával, modern portállal kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál Rothstein Mór fűszerkereskedő. Arad, szabadság-tér 3. 1162

Eladó ház.

Egészen új ház, mely még 10 évig adómentes, áll 2 szép nagy szoba, 1 nagy konyha, szép nagy pincze, éléskamra és hozzátartozó mellék-helyiségekkel, igen könnyű feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóban. 963

Öt szobából álló utczi lakás

üvegezett zárt előcsarnokkal, közvetlen a főtéren közelében f. é. augusztus hó 1-től, esetleg előbb is, kedvező feltételek mellett kiadó. Ugyanitt egy 4 szobából álló utczi lakás is kiadó. Bővebbet Karolina utca 2. sz. a. 1201

Vörösmarty-utca 1. sz. alatt

egy csinosan butorozott utczi szoba azonnal kiadó. — Bővebbet ugyanott I. em. 1202

Stiaszny József

kaptala és száma készítő
Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)
Készítette 1901. és 1902. évben.

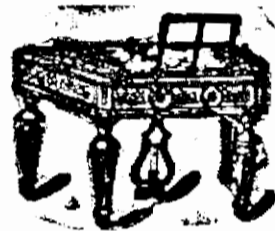
Ajánlja magát mindennemű kaptala és száma készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanuskodik jó hírnevemről. Főtörökvisem: ve-vőimet a legjobb anyagból készült ár-ral jutányos árak mellett kiszolgálom. 281

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használata mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. Drökősz, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferencz-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és Kranz Elemér és Társai droguerijában, Andrassy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok felelősei 101 díjaztatnak. 129

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő
Arad, Boros Béni-tér 29.
Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruháknak a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyanint javítások, átalakítások jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség pártfogását kérem
185 illő tisztelettel
Holleiter Ferencz.

Varju Béla

os. és kir. szab. műhangszer-ípar telepe
Budapest, VIII., József-körút 20. sz.
A székes-főváros valamint több zenekar és tiszolt-testület szállítója.
Saját készítményű hangszerek, u. m.:
früöl früg Trombiták . . . 4 70
Klajtszött régi he-gedők . . . 20 1000 Harmonikák . . . 3 80
Fuvókák . . . 3 80 Arisztók . . . 14 35
Intóna 6 kótallappal 12, valamint mindennemű pengés és früg-hangszerekben.
Ozimbalmok,
45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.
Bárminemű hangszerek javítása.
Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 82

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD
Csak a valódi Christoph-lakk keresések. Ezen gyártmány törvényesen védve van.
VALÓDI Christoph-Lakk
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PALLÓKRA

lehetővé teszik, hogy a szobák a mazolás alatt is használtsanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, elkerülteszik. Emelett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mazolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:
színezett szobapalló-fényaszt,
szérgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fódí be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezert egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mazolást stb.; van azután
tiszta fényaszt (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fódí el a famasztrát.
Postacím: Körülbelül 85 negyszögletű. (Két kö-zépnagyságu szobára való) 5 fr. 90 kr., vagy 9/2, márka.
A közvetlen megrendelések minden város-ban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Minta-mázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1500. éve létező gyártmányt sok-sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a szélnek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz, 1190
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedeli gyártója,
Prága, H. Berlin.
Főraktár Aradon: Steinitzer N.-nél.

Kerestetik szállító,

ki hetenkint 200 drb.

élő csirkét

szállítana felső Németország részére. — Ajánlatokat M. D. 241. szám alatt Haasenstein és Vogler hirdetési irodája Hamburg, közvetit. 2622

Wolster Izsó

uri szabó
Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.
(szemben az Erdélyi kávéházzal.)
Elvállal, bárminemű uri öltö nyök mérték szerinti elkészítését a legjobb divat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.
Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,
vízvezeték berendezéseket,
gépjavitásokat, légszieszmotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretes, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Muzslai Gyula

uri szabó
Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)
Jutányos árban készít legújabb divatu és remek szabásu uri öltö nyöket hazai és angol szövetekből. 445
Levelezőlap általi megkeresésre házhoz jövk

Epilepsia.

Aki epilepsziában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: Schwann-Apotheke, Frankfurt a/M. 2749

MALY ALBERT

kalapos mester
Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.
Elfogad férfi és női posztó és szalma-kalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,
átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadtnak.

Üzlet megnyitás

Weitzer János-utca 2.
(Templom-utca)
Minorita-palotában.

Női kézimunkák, hozzávaló anyagok. Előnyomda és mürajz-terem, monogram és himző-minták, gépkötészet.

Dus raktár

gyermekkalapok, harisnyák zseb-kendők és müvirág koszorokban.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Teljes tisztelettel 1088

Mesner Benő.

Telephon 364. sz.
Legolcsóbb óra, kerékpár és varrógép javító műhely.
Ascher Ferencz és Társa
órák és müszerezsek.
ARAD, Deák Ferencz-utca 39.
(szemben a Vas-szállodával.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphopon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villany-csengő és telephon berendezésekre ugy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár fel-szerelésekben. 538

Somatose
oldható kusztefényes a hús tápanyagát tartalmazza (oldás fényes és sötét majdnem teljesen átlátszó oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer)
Gyenge, a táplálkozásban visszasmaradt egyéneknek, — idegbetegeknek, — idegbetegeknek, — gyermekeknek, — gyermekeknek, — angol korban szenvedő gyermekeknek, — gyermekeknek, — gyermekeknek.
Vas-Somatose
alakjában pedig különösen Sáporkban szenvedőknek szenvedő ajánlja.
Somatose nagy m. árúban emell az évdégyat.
Kapható minden gyógyszertárban és dr. gyógyszerészeknél.
Csisz. árúval csomagolva valódi.

Porter! Pünkösdi Árjegyzék. Porter!

A pünkösdi előtti héten igen nagy forgalomra számít Porter Vilmos Nagy Áruháza. Ez alkalomból **különösen jutá-nycs** árak lettek megállapítva, a raktár pedig rendkívül dúsan van felszerelve. Czipőkben a választék **kifogástalannak** mondható. Nemcsak magas, hanem fél- és kivágott czipőkben is számos újdonság érkezett. Minden szülőnek figyelmébe ajánljuk azonkívül a Porter-czég **gyermek-czipő-raktárát**, mely fekete és színes lábbelikben minden különlegességet felölel, a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Czipőkön kívül,

melyek — mint fönnebb említettük — rendkívüli választékban kaphatók, a következő cikkek érdemelnek még külön említést a nagy választéknál fogva:

Női napernyők: Valódi prágai bőrkeztyük

(Nyári czérna-keztyükben szintén nagy raktár!)

Szatén-ernyő remek mintákkal, darabja 1 frt 20 kr.
Szatén-ernyő, finomabb minőség, darabja 1 frt 50 kr.
Félselyem ernyő, színes vagy fekete, darabja 2 frt — kr.
Tiszta selyem ernyők 3 frtól 12 frtig.

minden színben **párja 90 kr.**

Női Bluzok:

Rendkívüli választék

Francia levantinból, különféle színekben, darabja — frt 90 kr.
Piké bluzok, legújabb minták, darabja 1 frt 50 kr.
Legfinomabb fehér francia battisztból, remekül himezve 2 frt 75 kr.
Finom Táft-glasz-selyemből, darabja 6 frt 50 kr.
Finom Lujzin selyemből, darabja 8 frt — kr.

Női Övekben: Miderek:

Elegáns moaré-öv darabja — frt 25 kr.
Gyönyörű öv dusesz vagy moaré szalagból — frt 50 kr.
Legújabb szabásu, egész finom övek 75 krtól 3 frtig.

Alacsony és magas szabás, jó minőség 65, 90 kr.
Valódi halcsonttal 1 frt 50 kr.
Egész finom minőség 2 frtól 4 frtig.
Ezenkívül SadaJakó, Radikál, Traviatta és Ilona-fűzők minden kivitelben.

Női Fehérnemű

igen nagy mértékben van képviselve és már a legolcsóbb áron rendkívül csinos dolgok kaphatók.

Női, férfi és gyermek harisnyákból

rendkívül nagy raktár.

Szalmakalapok férfiak, hölgyek, gyermekek számára.	Turista Ingekből már az összes újdonságok megérkeztek.	Turista mellény-övek 1 koronáért, a legjobb minőségben.	Valódi Nyulszőr-kalapok darabja 2 frt 50 kr.
--	--	---	---

Férfi Ingek, Férfi Nyakkendők elismert nagy választékban.

Például: Egész színes ing, színes mintázott mellel, francia levantinból, darabja **1 frt 50 kr!**

Séta-Botok.	Tenisz Játékok.	Gyermek Hinták.	Gyermek kocsik. Raktár 100-150 drb.	Disztárgyak. Alkalmi ajándékok.
--------------------	------------------------	------------------------	---	---

10 korona vásárlásnál Fénykép-kedvezmény.

Telefon 324.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér!

Legjobb szabásu ingblusok

Alapított 1875.

Stern M. A.

Aradon, Andrassy-tér.

Végh István

épület és díszmű-bádogos

Aradon, Boros Béri-tér 10.
(Nádor-utca sarkán.)

Elvállal mindennemű ornamet épület bádogos és templom-tornyok fedését, továbbá vízvezeték munkálatokat, fürdőszobák felszerelését, konyha berendezéseket, u. m. cset és csőrepedés javításokat, úgy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árak mellett, pontos és gyors kivitelben. 573

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyváradi-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítást és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett. 396
Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőimet legszolidabban kiszolgálhassam.

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb tolletteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna-
utca 2 sz. ajtó 4. 265

Várad János

úrás, Arad Hunyady ez előtt Fekete kútya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindennemű órákat, végez e szakmában vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 699

A Toilett Kérdés.

Hölgyek, kik nyaralni mennek,
Hölgyek, kik fürdőbe mennek,
Hölgyek, kik utaznak,
szükségeit a legújabb mintákban a legjobban és legolcsóbban fedezik

Reiner S. Sándor áruházában
Arad, Hunyadi-utca 2. szám.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.

(száját házában.)

Aranyérmekkel kitüntetve. 2601

Főraktár: STEINITZER N., ARAD.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes-homlokzati festéket, melyek mészből főzöldek; száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól felfelé szállítainak és a mi a festék tisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék: ulánzások kimutatásáért. 28

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

NEUMANN M.

csász. és kir. udvari szállító

férfi-, nő- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrassy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.